

Isumaginninnermut tunngasut aamma peqqinnissaqarfik

Isumaginninnermi aaqqissuussaanermut tunngasut

Isumaginninnermut tunngasunut akisussaaffik Ilaqutariinnermut Inatsisinillu Atuutsitsinnermut Naalakkersuisoqarfimmiippoq. Kommunit najukkami isumaginninnikkut sulineq akisussaaffigaat. Isumaginninnermi suliassat nunaqarfimmi aqutsisunut suliassanngortinneqarnissaat kommunalbestyrelsip aalajangiiffigisinnaavaa.

Isumaginninnermut Naammagittaalliuuteqartarfik

Isumaginninnermut Naammagittaalliuuteqartarfik isumaginninnikkut kommunit Naalakkersuisulluunniit aalajangiiffigisaanut naammagittaalliuuteqartarfiuvoq.

Nittartagaq takuneqarsinnaasoq

Naalakkersuisoqarfik Ilaqutariinnermut Inatsisinillu Atuutsitsinnermut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoqarfik aamma Isumaginninnermut Naammagittaalliuuteqartarfik nittartakkami uani sukumiinerusumik takukkit: www.naalakkersuisut.gl

Isumaginninnikkut isumannaallisaatit

Isumaginninnikkut isumannaallisaatit

Isumaginninnikkut ikiorsiissutit siunertaraat pitsaaliuineq isumaginninnikkullu ajornartorsiutinik ikiuvineq. Isumaginninnikkut pitsaaliuineq aningaasatigut aningaasaanngitsutigullu ikiorsiissutit arlallit inuit ataasiakkaat pisariaqartitsinerat tunngavigalugu tunniunneqartarput, allat kinaassusersiunngitsumik aalajangiinerit tunngavigalugit aningaasaanngorlugit tunniunneqartarlutik. Isumaginninnikkut ikiorsiissutaasartut siunertaat pingaarnerit tassaapput ajornartorsiutinik ikiorsiinissaq pinaveersaartitsinerlu.

Nittartagaq takuneqarsinnaasoq

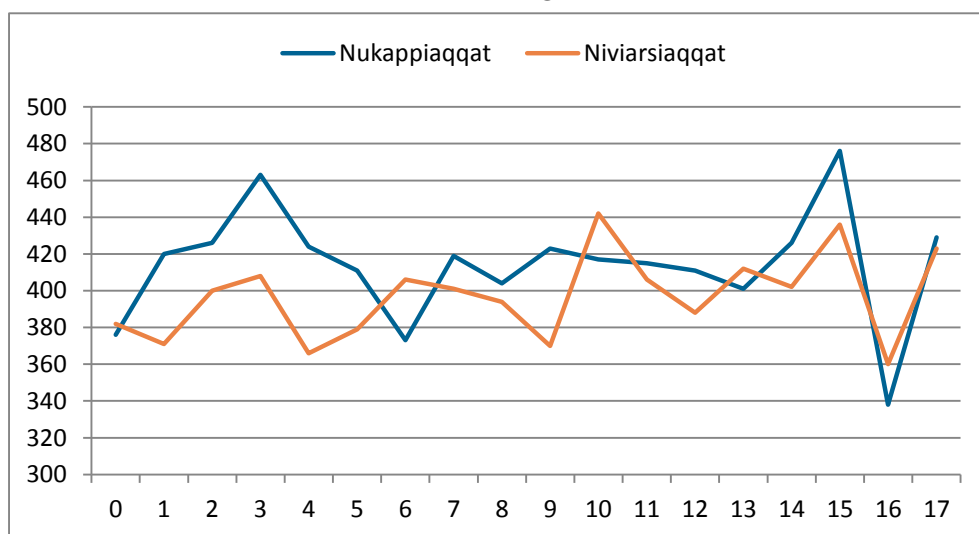
Immikkortumut matumunnga tunngasoq ”Pitsaaliuineq ikiorsiinissamullu suliniarneq” nittartakkami www.sullissivik.gl imaluunniit www.naalakkersuisut.gl alakkaruk.

Pinaveersaartitsineq ikiorsiissuteqartarnerlu

Meeqqat inuusuttullu

Meeqqat inuusuttullu ineriartornerannut, atugaannut nammineersinnaanerannullu atugassarititaasut pilersinnissaannut kommunalbestyrelsi akisussaasuvoq. Meeqqanut inuusuttunullu suliniutini suniluunniit meeqqat pisariaqartitaat aallaavigineqassapput, meeqqat isumassorneqarnerat qitiutillugu. Kommunalbestyrelsip suliassaraa meeqqat inuusuttullu atugaannik nakkutilliissalluni.

Titartagaq 1. 1. januar 2013-mi Kalaallit Nunaanni nukappiaqqat niviarsiaqqallu ukiuinut immikkoortillugit.

Najoqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik

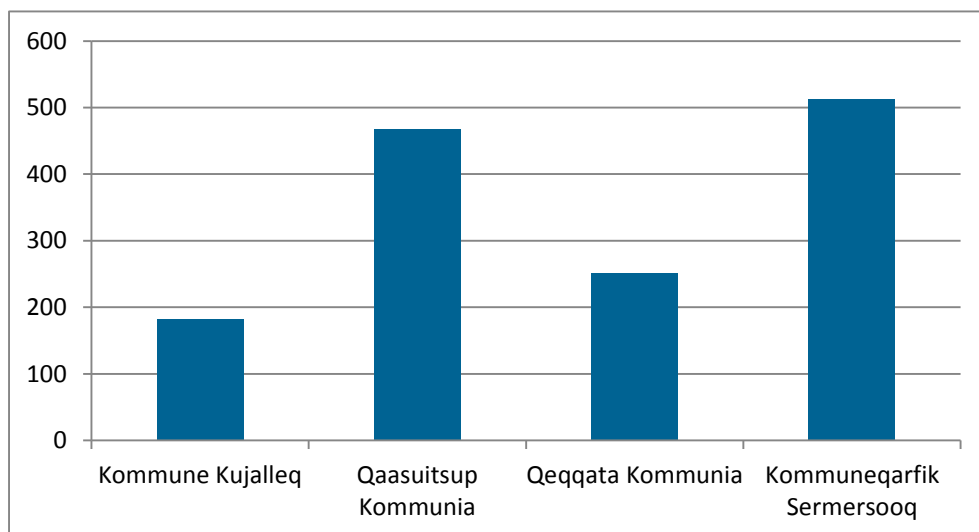
Meeqqanik inuusuttunillu angerlarsimaffiup avataanut inissiisarneq

Meeqqanik sumiginnaaneq allatulluunniit isumaginninnikkut ilungersunartorsioritsineq pissutigalugu meeqqat peqqissusiat ineriartorneralluunniit ilungersunartumik ersarissumik navianartorsiorinneqarpat kommunalbestyrelsi aalajangiisinnaavoq meeqqap angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarnissaanik. Tamanna aamma atuuppoq annersaanermi allatulluunniit atornerluinerni, atornerluinermik ajornartorsiornermi pinerluttuliornerni isumaginninnikkulluunniit ilungersunartorsioritsinerni.

Annertuumik innarluutillit

Inuit tarnikkut timikkulluunniit annertuumik innarluutillit sapinngisamik naammaginartumik atugassaqaartinniarneqassapput. Inuit annertuumik innarluutillit siusinaartumik pensionisianik pisartagaqartinneqalersinnaapput, siusinaartumik pensionisianut pisartagaqarnermut malittarisassat malippatigit. 1. januar 2011-miit timikkut innarluutilinnik tamakkiisumik isumaginninneq Namminersorlutik Oqartussaniit kommuneqarfinnut isumagineqarnera nuunneqarpoq.

Titartagaq 2. Inuit annertuumik innarluutillit, 1. marts 2012-mi kommunenut immikkoortillugit.

Najoqqutaq: Inuit immikkut ittumik pisariaqartitsisut nalunaarsorneri. Inuit annertuumik innarluutillit nalunaarsorneri. IKINN.

22.3.2013. Epinion.

30 %-it missaat ineriartornermi akornuteqartuusarput aamma/imaluunniit tarnikkut nappaateqartuusarlutik, soorlu skizofrenimik, ADHD-mik autisemilluunniit. 17 %-illu sianissutsimikkut sanngitsuusarlutik / tarnikkullu ineriartornikkut akornuteqartuusarlutik, tassalu Down's syndromeqartuusarlutik. 5%-illu kingusissukkut qaratsakkut ajoquteqalersuusarlutik. 11%-illu aalaasilunermik innarluuteqartuusarlutik, soorlu nukillaarnermik, avalluuteqalermik, qaratsamit pisumik nukillaaruteqalermik. Sinneruttut tusaasatigut, isigisatigut imaluunniit allamik innarluuteqartuusarlutik, imaluunniit innarluutiminnik nalunaarsorneqarsimasuusaratik.

Ulloq unnuarlu paaqqinniffiit

Namminersorlutik Oqartussat ulluni makkunani ulloq unnuarlu meeqqanut inuusuttunullu paaqqinniffinnik 9-nik ingerlatsipput aammalu ulloq unnuarlu annertuumik innarluutilinnut 7-nik paaqqinniffinnik ingerlatsillutik.

Paaqqinniffiit taakku kommuneqarfinnit aningaasarlorsornerqarput.

Namminersorlutik Oqartussat paaqqinniffinnik ingerlataasa saniatigut 6-nik imminut paaqqinniffittut pigalutik ingerlasunik ingerlasoqarpoq, taamatullu kommuneqarfiit 3-nik paaqqinniffinnik ingerlataqarlutik.

Utoqqaat

Utoqqalinersiallit angerlarsimaffimminni imminut isumagisinnaanngitsut, kommunip utoqqaat illuinut nuunnarlutik qinnuteqarsinnaapput.

Aammattaaq utoqqalinersiallit kommunip utoqqarnut illuutaanut nuukkallarniarlutik qinnuteqarsinnaapput.

Utoqqaat illui utoqqarnullu sammisaqartitsiviit kommuninit pilersinneqarlutillu ingerlanneqartarput.

Nappaat peruluut imaluunniit toqusoqarneq

Qanimut ilaquataasuni nappaammik peruluttoqartillugu imaluunniit toqusoqartillugu, inunnik isumaginninnermi malittarisassani aalajangersagaqarpoq angalanermut illerfimmillu assartuinissamut ikiorneqarnissamik.

Pisortanit ikiorsiissutit

Kinaluunniit Kalaallit Nunaanni najugaqartoq pisariaqartitsinermini pisortanit ikiorserneqarnissaminut periarfissaqarpoq, ikiorsiineq pisinnaavoq

ikiorserneqartup ilaqtutamilu inuuniarnerminni nammineerluni tamakkiisumik pilersorsinnaanngippat.

Aamma pilersuinissamut, aningaasartuutininut aalajangersimasunut aningaasartuutinullu ataasiakkaanut pisortanit ikiorneqarnissamik, tamatumunnnga piumasasut eqquutitissinnaagaanni.

Qimarnguiit

Qimarnguiit najugaqarfiugallarfiupput annersartissimasunut, annersartinnissamulluunniit siorasaartissimasunut imaluunniit taakkununga assingusunut ilaquataariinni inooqatigiinnermiluunniit ajornartorsiutilinnut arnanut aamma angutinut meerai ilaatillugit. Najugaqarnerup nalaani siunnersuineq ingerlanneqartarpoq, isumagineqartarlutik allatulluunniit ikiorneqarlutik.

Nuummi, Qaqortumi, Narsami, Paamiuni, Sisimiuni, Aasianni Ilulissanilu qimarngueqarpoq.

Ilaqutariinnut qimarnguiit

Ilaqutariinnut qimarnguiit suliamik angusassamik toraagaqarlutik meeqqanik ilaqutariinnillu eqqugaasunut isumaginninnikkut suliniuteqarput. Suliat atituut makkuusinnaallutik ilaqutariinnik sullissinerit, siunnersuinerit, nalaatsinerluttunik ikiorsiinerit, ilitersuinnikkut siunnersuinerit il.il..

Ilaqutariinnut qimarnguiit kommuneqarfinit aningaasalersorneqarlutillu ingerlanneqarput. Namminersorlutik oqartussanit tapiinissamut aaqqissuussinermik pilersitaqarpoq, tamanna ilaqutariinnut qimarnguiisa isumannaatsumik ingerlanissaannut aaqqeeqataalluni. Ullumikkut Upernavimmi, Ilulissani, Aasianni, Sisimiuni, Maniitsumi, Tasiilami, Nuummi, Paamiuni, Qaqortumi, Nanortalimmi Narsamilu ilaqutariinnut qimarngueqarpoq.

Erninerup nalaani sulinngiffeqarallartarneq ullormusiallu

Anaanaasoq erninissaq sioqqullugu sapaatit akunneri marluk erninerullu kingorna sapaatit akunneri 15-it sulinngiffeqarsinnaavoq; marlunnik amerlanernilluunniit ataatsikkut ernisoqarpat, anaanaasoq sapaatit akunnerinik 19-nik sulinngiffeqarsinnaatitaavoq. Ataataasoq erninermut atatillugu sap. akunnerinik pingasuni sulinngiffeqarsinnaatitaavoq. Sap. akunnerit 15-it pingasullu saniatigut anaanaasup ataataasullu sap. ak. 17-nit namminneq piumasartik naapertorlugu avissinnaavaat. Marlulinermi amerlanernilluunniit ataatsikkut erninermi angajoqqaat katillugit sap. ak. 21-nik sulinngiffeqarsinnaatitaapput.

Meeravissiartaartut angajoqqaarsiannngortullu meeravissiartaap

meerarsiartaallu tiguneranut atatillugu sulinngiffeqarallartinneqarsinnaapput.

Meeqqanut tapiissutit aamma meeqqanut akilersuutit il.il.

Ilaqutariinnut meeralinnut immikkut tapersersuutitut qaammatit tamaasa meeqqanut tapiissutit meeqqanut 18-it inorlugit ukiulinnut tunniunneqartarput. Meeqqanut tapiissutit tunniunneqartarput ilaqutariit isertitaat 1. januar 2012-miit 280.000 koruunit qaangersimannngippatigit.

Siusinaartumik pensionisiat

Inuit 18-it sinnerlugit ukiullit utoqqaassutikkut ukiut 65-it utoqqalinermit pensiosiaqalernissamut angusimagaanni siusinaartumik pensionisiatqartinneqarsinnaapput, pilersugaqartut 18-nik ukioqalernerminniit utoqqalinersiutinik aamma pisalersinnaapput. Inuit Nunat avannarliit Isumaqatigiissutaanut isumaginninnermut isumannaallisaanermut tunngasumut ilaasut siusinaartumik pensioninik pisalersinnaapput.

Utoqqalinersiat

Utoqqalinersiat 65-nik sinnerlugillu ukiulinnut tunniunneqartarput. Inuit Nunat avannarliit isumaqatigiissutaanut isumaginninnermut isumannaallisaanermut tunngasumut ilaasut utoqqalinersiutinik pisalersinnaapput.

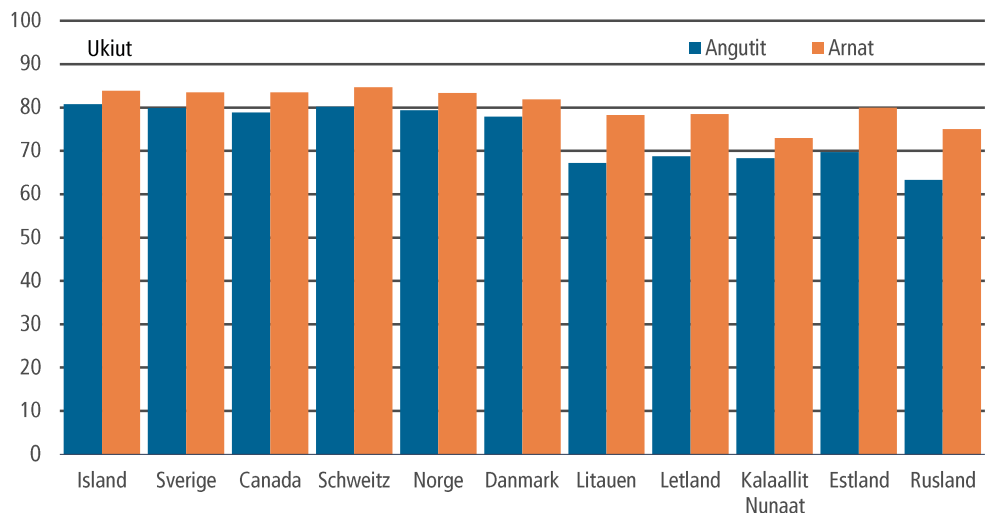
Qitornarsiartaarneq

Qitornarsiartaarnermi malittarisassat ikiorneqarnerlu nittartakkani ukunani atuarneqarsinnaapput: www.naalakkersuisut.gl aamma www.sullisivik.gl

Nittartagaq takuneqarsinnaasoq

Immikkortumut matumunnga tunngasoq "Pitsaaliuineq ikiorsiinissamullu suliniarneq" nittartakkami www.sullisivik.gl imaluunniit www.naalakkersuisut.gl alakkaruk.

Titartagaq 3. 2012-mi nunani aqqanilinni inuit agguaqatigiissillugu inuusarnerisa sivisussusiat

Malugiuk: 2006-ip 2010-illu akornani kisitsisit kisitsisaagallarput. Titartakkap takutipkaa nunani tallimani Europami Ameerikkamilu avannarlermi angutit agguaqatigiissillugu inuunerusartut nalunaareri, Qallunaat Nunaanni aammalu Kalaallit Nunaanni taamatullu Europami Ameerikkamilu avannarlermi nunani siuliani taaneqartuni tallimani agguaqatigiissillugu angutit inuunikinnerusartut.

Najoqqutaq: Danmarks Statistik aamma Naatsorsueqqissaartarfik

Nappaat peruluut imaluunniit toqusoqarneq

Qanimut ilaquataasuni nappaammik peruluttoqartillugu imaluunniit toqusoqartillugu, inunnik isumaginninnermi malittarisassani aalajangersagaqarpoq angalanermut illerfimmillu assartuinissamut ikiorneqarnissamik.

Pisortanit ikiorsiissutit

Kinaluunniit Kalaallit Nunaanni najugaqartoq pisariaqartitsinermini pisortanit ikiorserneqarnissaminut periarfissaqarpoq, ikiorsiineq pisinnaavoq ikiorserneqartup ilaquuttamilu inuuniarnermini nammineerluni tamakkiisumik pilersorsinnaanngippat.

Aamma pilersuinissamut, aningaasartuutitut aalajangersimasunut aningaasartuutinullu ataasiakkaanut pisortanit ikiorneqarnissamik, tamatumunnnga piunasaasut eqquutitissinnaagaanni.

Qimarnguiit

Qimarnguiit najugaqarfiugallarfiupput annersartissimasunut, annersartinnissamulluunniit siorasaartissimasunut imaluunniit taakkununga assingusunut ilaquataariinni inooqatigiinnermiluunniit ajornartorsiutilinnut arnanut aamma angutitut meerai ilaatillugit. Najugaqarnerup nalaani siunnersuineq ingerlanneqartarpoq, isumagineqartarlutik allatulluunniit ikiorneqarlutik.

Nuummi, Qaqortumi, Narsami, Paamiuni, Sisimiuni, Aasianni Ilulissanilu qimarngueqarpoq.

Ilaqutariinnut qimarnguiit

Ilaqutariinnut qimarnguiit suliamik angusassamik toraagaqarlutik meeqqanik ilaqutariinnillu eqqugaasunut isumaginninnikkut suliniuteqarput. Suliat atituut makkuusinnaallutik ilaqutarinnik sullissinerit, siunnersuinerit, nalaatsinerluttunik ikiorsiinerit, ilitersuinikkut siunnersuinerit il.il.. Ilaqutariinnut qimarnguiit kommuneqarfinit aningaasalersorneqarlutillu ingerlanneqarput. Namminersorlutik oqartussanit tapiinissamut aqqissuussinermik pilersitaqarpoq, tamanna ilaqutarinnut qimarnguiisa isumannaatsumik ingerlanissaannut aqqeeqataalluni. Ullumikkut Upernavimmi, Ilulissani, Aasianni, Sisimiuni, Maniitsumi, Tasiilami, Nuummi, Paamiuni, Qaqortumi, Nanortalimmi Narsamilu ilaqutariinnut qimargueqarpoq.

Erninerup nalaani sulinngiffeqarallartarneq ullormusiallu

Anaanaasoq erninissaq sioqqullugu sapaatit akunneri marluk erninerullu kingorna sapaatit akunneri 15-it sulinngiffeqarsinnaavoq; marlunnik amerlanernilluunniit ataatsikkut ernisoqarpat, anaanaasoq sapaatit akunnerinik 19-nik sulinngiffeqarsinnaatitaavoq. Ataataasoq erninermut atatillugu sap. akunnerinik pingasuni sulinngiffeqarsinnaatitaavoq. Sap. akunnerit 15-it pingasullu saniatigut anaanaasup ataataasullu sap. ak. 17-nit namminneq piunasaatik naapertorlugu avissinnaavaat. Marlulineri amerlanernilluunniit ataatsikkut ernineri angajoqqaat katillugit sap. ak. 21-nik sulinngiffeqarsinnaatitaapput.

Meeravissiartaartut angajoqqaarsiannngortullu meeravissiartaap meerarsiartaallu tiguneranut atatillugu sulinngiffeqarallartinneqarsinnaapput.

Meeqqanut tapiissutit aamma meeqqanut akilersuutit il.il.

Ilaqutariinnut meeralinnut immikkut tapersersuutitut qaammatit tamaasa meeqqanut tapiissutit meeqqanut 18-it inorlugit ukiulinnut

tunniunneqartarput. Meeqqanut tapiissutit tunniunneqartarput ilaqtariit isertitaat 1. januar 2012-miit 280.000 koruunit qaangersimangipatigit.

Siusinaartumik pensionisiat

Inuit 18-it sinnerlugit ukiullit utoqqaassutikkut ukiut 65-it utoqqalinermit pensiosiaqalernissamut angusimagaanni siusinaartumik pensionisiaqartinneqarsinnaapput, pilersugaqartut 18-nik ukioqalernerminniit utoqqalinersiutinik aamma pisalersinnaapput. Inuit Nunat avannarliit Isumaqatigiissutaanut isumaginninnermut isumannaallisaanermut tunngasumut ilaasut siusinaartumik pensioninik pisalersinnaapput.

Utoqqalinersiat

Utoqqalinersiat 65-nik sinnerlugillu ukiulinnut tunniunneqartarput. Inuit Nunat avannarliit isumaqatigiissutaanut isumaginninnermut isumannaallisaanermut tunngasumut ilaasut utoqqalinersiutinik pisalersinnaapput.

Qitornarsiartaarneq

Qitornarsiartaarnermi malittarisassat ikiorneqarnerlu nittartakkani ukunani atuarneqarsinnaapput: www.naalakkersuisut.gl aamma www.sullisivik.gl

Nittartagaq takuneqarsinnaasoq

Immikkortumut matumunnga tunngasoq ”Pitsaaliuineq ikiorsiinissamullu suliniarneq” nittartakkami www.sullisivik.gl imaluunniit www.naalakkersuisut.gl alakkaruk.

Kalaallinut Danmarkimiittunut ikiorsiisarneq

Kalaallinut Danmarkimiittunut ikiorsiisarneq

Namminersorlutik Oqartussat kalaallinut Danmarkimiittunut ikiorsiisarnermik ingerlatsinissamut pisussaaffilerneqarsimapput. Ikiorsiisarneq taanna Danmarkimi qallunaat najukkani ataasiakkaani oqartussaat suleqatigalugit ingerlanneqarpoq, najukkanilu ataasiakkaani Kalaallit Illui qitiusumillu Ilaqtariinnermut, Kultureqarnermut, Ilageeqarnermut Naligiissitaanermullu Namminersorlutik Oqartussat Københavni allaffeqarfiata isumaginninnermut immikkoortortaqarfia aqutigalugit ingerlanneqartarluni.

Danmarkimi Kalaallit Illui Aalborgimi, Århusimi, Odensemi Københavnilu inissisimapput. Illut Namminersorlutik Oqartussanit, kommuninillu inissisimaffigisaminnit tapiissuteqarfigeqartarput.

Nittartagaq takuneqarsinnaasoq

Danmarkimi Kalaallit illuinut tunngasut nittartakkami uani paasisassarsiorfigeqarsinnaapput: www.naalakkersuisut.gl

Isumaginninnikkut ikiorsissutisartut

Pisortanit ikiorsiissutit

Pisortanit ikiorsiissutit taamaallaat tunniunneqartarput allanik ikiorsiissutinik matussusiisoqarsinnaangikkaangat. Pisortanit ikiorsiissutit tunniunneqartarput Inatsisartut peqqussutaanni nr. 15 20. november 2006-imeersoq, atuutilersoq 1. april 2007-mi.

Erninermi ullormusianik pisartagaqarnissamut tunngavik tassaavoq erninermi inatsit naapertorlugu isertitatigut annaasaqarneq.

Suliffeqanngikkallarnermi ikiorsiissutinik

Suliffeqanngikkallarnermi ikiorsiissutinik (siornatigut taaneqartartut annertussusilerikkamik ikiorsiissutit) ikiorsiisoqartarpoq suliffissaaleqineq, napparsimaneq imaluunniit ajoqusernermi sulinermi isertitassatigut annaasaqarnermi. Suliffeqanngikkallarnermi ikiorsiissutit tunniunneqartarput Inatsisartut peqqussutaanni nr. 5 1. juni 2006-imeersoq, atuutilersoq 1. juli 2006-mi.

Erninermi ullormusiat

Erninermi ullormusiat tunniunneqartarput Naartunermi, erninermi meeravissiartaarnermilu sulinngiffeqartarpoq ullormusiaqartarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaataanni nr. 14, 7. december 2009-imeersoq, atuutilersoq 1. marts 2010-mi.

Siusinaartumik pensionisiat

Siusinaartumik pensionisiat tunniunneqartarput Inatsisartut peqqussutaanni nr. 4, 7. maj 2007-imeersoq, allanngortinneqartumi Inatsisartut peqqussutaanni nr. 8, 31. maj 2010-mi. Inatsisartut peqqussutaat atuutilerpoq 1. juli 2010-mi.

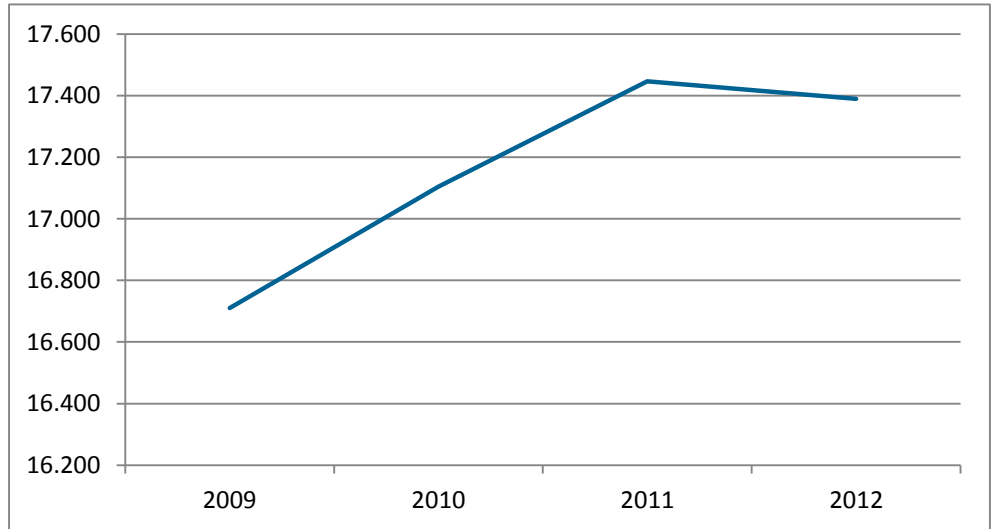
Utoqqalinermi pensionisiat

Utoqqalinermi pensionisiat tunniunneqartarput Inatsisartut peqqussutaanni nr. 3, 7. maj 2007-imeersoq, atuutilersoq 1. juli 2007-mi.

Isumaginninnermi ikiorsiissutit tunniunneqartut amerlassusaat ikiorserneqartullu amerlassusaat malittuani titartakkani takussutissianilu saqqummiunneqarput.

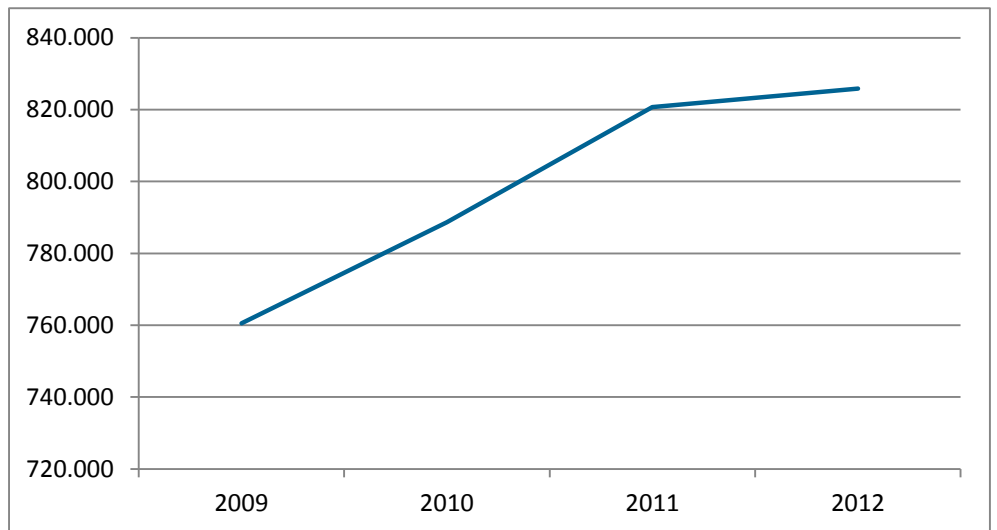

Titartagaq 1. Isumaginninnermi ikiorsiissutinik pisartagallit ataatsimut amerlassusaat.

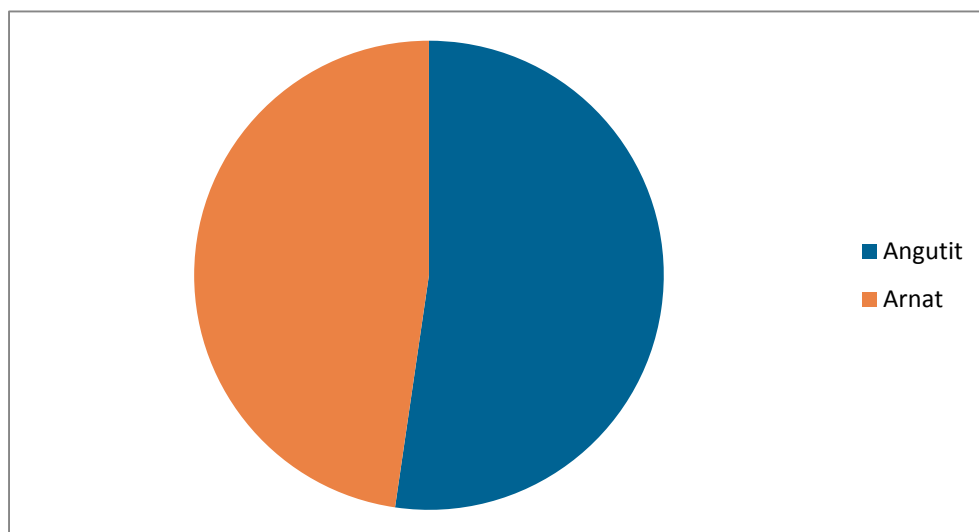
Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik

Titartagaq 2. Isumaginninnermi ikiorsiissutit tunniunneqartut ataatsimut amerlassusaat.

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik

Titartagaq 3. 2012-mi siusinaartumik pensionisiallit suaassusiinut naatsorsukkat amerlassusaat.

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik

Takussutissiaq 1. Isumaginninnermik pisartagallit amerlassusaat pisartakkat assigiingitsut tunngavigalugit

	2009	2010	2011	2012
31. januarimi innuttaasut 15-ileereersimasut	43.625	43.925	44.251	44.234
Isumaginninnikkut tunniussat, ataatsimut	16.710	17.105	17.446	17.389
Pisortanit ikiorsissuutit katillugit	7.748	8.302	8.596	8.653
Suliffeqarnermut ikiorsiissuutit katillugit	3.377	3.521	3.632	3.374
Meerartaarnermut atatillugu ullormusiat katillugit	1.126	1.155	1.079	1.023
Siusinaarluni utoqqalinersiat katillugit	2.801	2.925	3.073	2.990
Utoqqalinersiat katillugit	3.984	3.838	3.898	3.943

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik

Takussutissiaq 2. 2012-mi arnat angutillu pisartagaanut immikkoortillugit

	Angutit	Arnat	Katillugit
Pisortanit ikiorsiinnerit	4.613	4.040	8.653
Suliffeqarnermit ikiorsiinnerit	1.752	1.622	3.374
Meerartaarnermi ullormusiat	193	830	1.023
Siusinaarluni utoqqalinersiat	1.564	1.426	2.990
Utoqqalinersiat	1.922	2.021	3.943

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik

Takussutissiaq 3. Isumaginninnikkut tunniussat pingaarnerit nalingi

	2009	2010	2011	2012
		1000 kr.		
31. januarimi innuttaasut 15-ileereersimasut	43.625	43.925	44.251	44.234
Isumaginninnikkut tunniussat, ataatsimut	760.575	788.675	820.710	825.891
Pisortanit ikiorsissuutit katillugit	106.915	120.656	131.543	143.940
Suliffeqarnermut ikiorsiissutit katillugit	42.351	39.804	46.741	41.999
Meerartaarnermut atatillugu ullormusiat katillugit	34.623	34.471	33.649	31.740
Siusinaarluni utoqqalinersiat katillugit	222.591	243.958	256.187	250.792
Utoqqalinersiat katillugit	354.095	349.786	352.590	357.420

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik

Takussutissiaq 4. 2012-mi arnanut angutinullu isumaginninnikkut tunngiussat nalingi

	Angutit	Arnat	Katillugit
		1.000 kr.	
Pisortanit ikiorsiinnerit	67.427	76.513	143.940
Suliffeqarnermit ikiorsiinnerit	23.351	18.648	41.999
Meerartaarnermi ullormusiat	1.684	30.056	31.740
Siusinaarluni utoqqalinersiat	133.521	117.271	250.792
Utoqqalinersiat	171.414	186.006	357.420

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik

Peqqinnissaqarfik

Peqqinnissaqarfik

Peqqinnermut Inuiaqatigiinni tamanut iluaqutissatut Atortulersuutinullu Naalakkersuisoqarfik, Peqqinnermut Atortulersuutinullu Naalakkersuisoq siuttoralugu, politikikkut allaffissornikkullu peqqinnissaqarfiup qullersaqarfittut pisortaqafigaa.

Peqqinnissaqarfiup sullissinera, inunnut kalaallit inuit allattorsimaffiani nalunaarsorsimasunut kommunillu killeqarfiisa iluanni najugalinnut, akeqanngilaq.

Nunap immikkoortuini Peqqinnissaqarfiit

Nunatsinni peqqinnissaqarfik nunap immikkoortuini 5-ni peqqissaaveqarfeqarpoq:

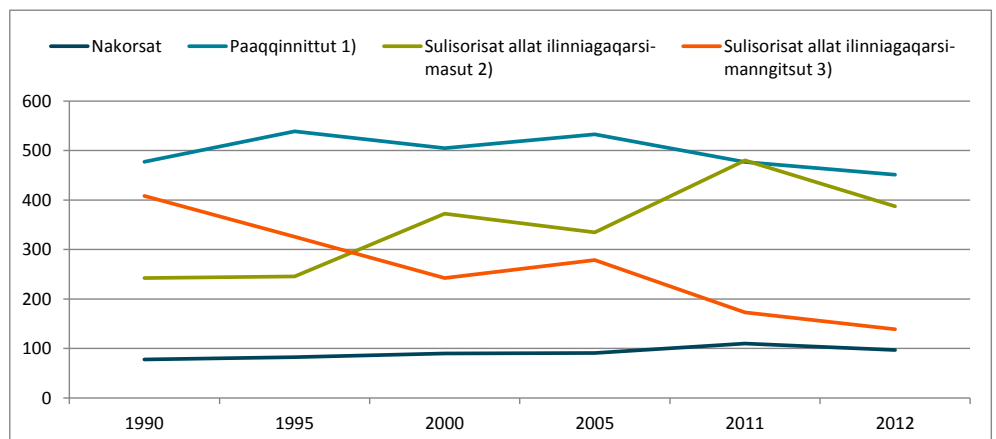
- **Qeqqa**, Sisimiut aamma Maniitsoq
- **Disko**, Aasiaat, Kangaatsiaq, Qeqertarsuaq aamma Qasigiannuit
- **Avannaata** peqqinnissaqarfia, Uummannaq, Upernavik aamma Qaanaaq
- **Sermersuup** peqqinnissaqarfia, Nuuk, Paamiut/Ivittuut, Tasiilaq aamma Illoqqortoormiut
- **Kujataata** peqqinnissaqarfia, Qaqortoq, Nanortalik aamma Narsaq

Nittartakkami www.naalakkersuisut.gl –mi Peqqissutsimut

Attaveqarnermullu Naalakkersuisoqarfik aamma Peqqissutsimut

Pitsaaliuinerimullu Aqutsisoqarfik pillugit atuortoqarsinnaavoq.

Titartagaq 1. Peqqinnissaqarfimmi napparsimasunik paarsisutut napparnaveersaartitsisutullu atorfiit.

Nassuiaatit: 1) Peqqissaasut: Chefsygeplejerske, forstander, viceforstander, afdelingssygeplejerske, hjemmesygeplejerske, sundhedsplejerske, assistent ataaseq, ernissuionermi ikiorti, ernissuioortoq. peqqissaasut, peqqissaanermi ikiorti, ukiumoortumik pikkorissartut. 2) Sulisorineqartut ilinniarsimasut allat: Laborantit, tagiartuisartut il. il., Kiisalu teknikkip, sullissinerup ikiorteqartitsinerullu iluani aamma allaffissornikkut sulisut. 3) Ilinniarsimangitsut sulisut: tiimimusiallit, nakorsaatinut pisortaataasut.

Najoqutaq: Peqqissutsimut Pitsaaliuinerimullu Aqutsisoqarfik

peqqinnissaqarfimmi peqqissaasut meeraaqqerisullu sulisorisassat [tabel 5](#)-mi takuneqarsinnaapput.

Dronning Ingridip Napparsimavissua

Dronning Ingridip Napparsimavissua Kalaallit Nunaata napparsimavissuaraa.

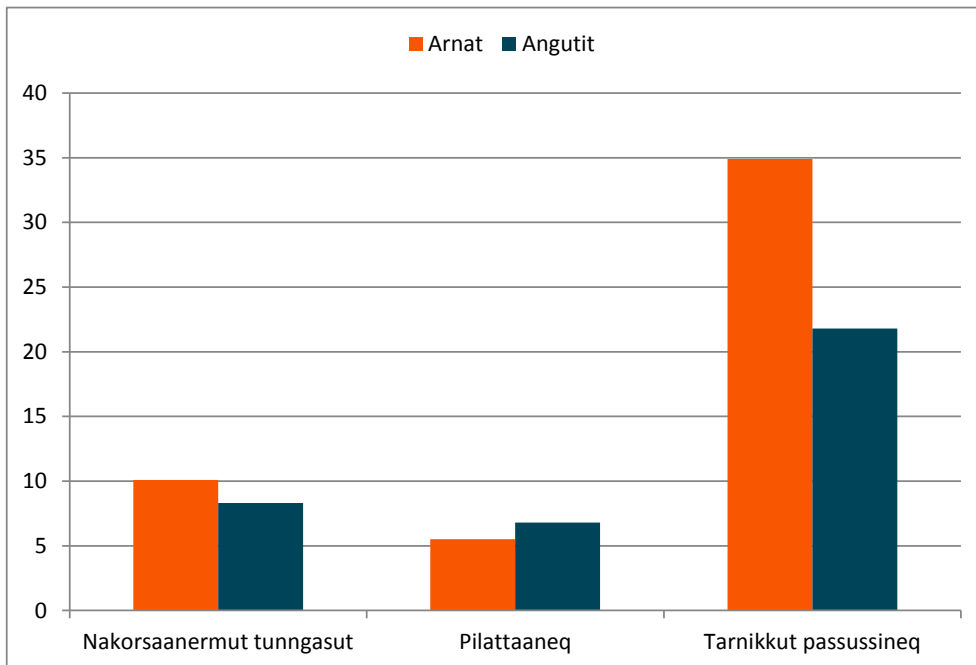
Dronning Ingridip napparsimavissua tallimanik immikkoortoqarpoq:

- Nakorsaat atorlugu katsorsartittunut immikkoortoqarfik
- Tarnikkut erloqissutilinnut immikkoortoqarfik
- Ingerlatsinermut immikkoortoqarfik
- Pilattaanikkut katsorsaavik
- Nukinginnartoqarneratigut immikkoortoqarfik

Dronning Ingridip napparsimavissua pillugu annertunerusumik paasisaqarusukkuut una takuuk:

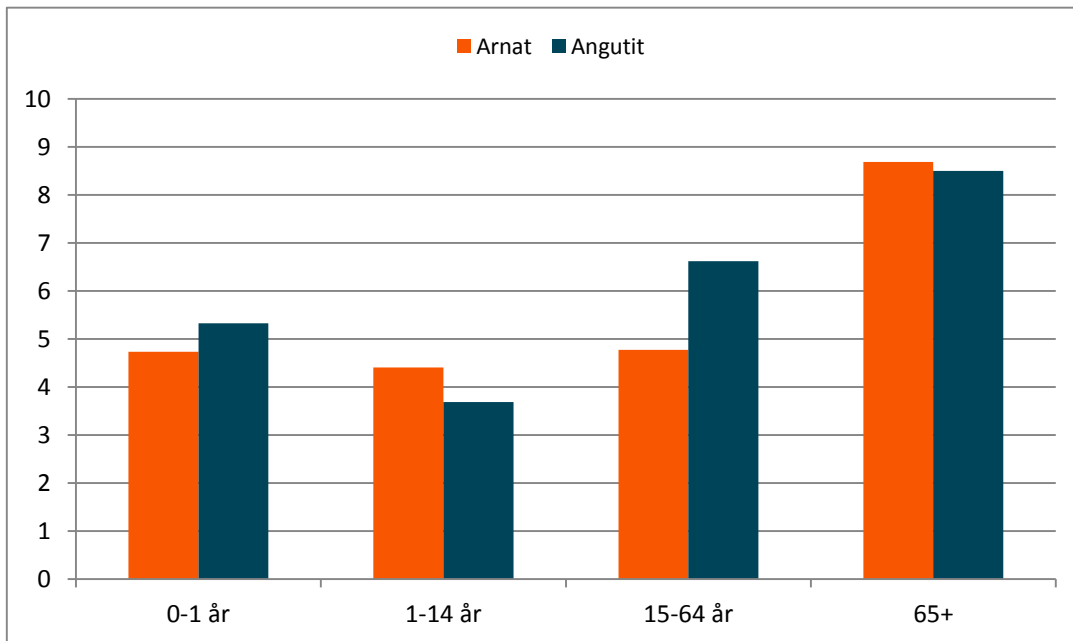
www.peqqik.gl./da/Sundhedsreformen/DIH.aspx

Titartagaq 2. 2011-mi ullut uninngaviit agguaqatigiissillugit immikkoortortanut suaassutinullu immikkoortitaarlugit.

Najoqutaq: Peqqissutsimut Pitsaaliuinemullu Aqutsisoqarfik

Titartagaq 3. 2011-mi ullut uninggaviit agguaqatigiissillugit suaassutitut immikkoortillugit

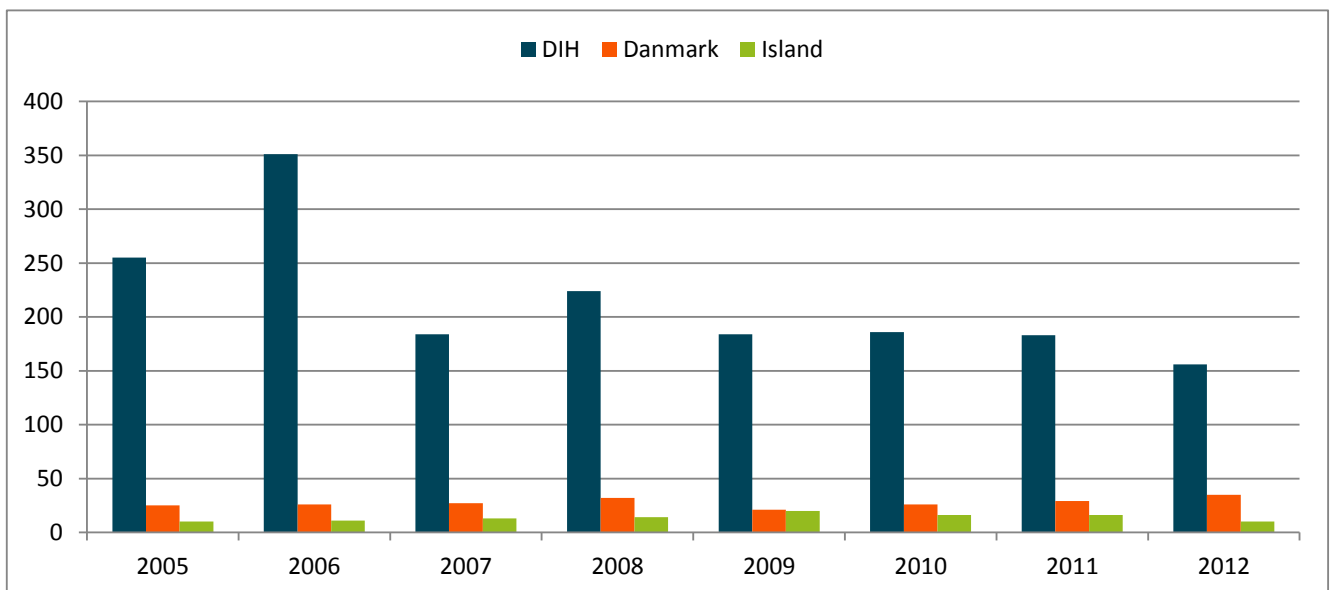
Najoqutaq: Peqqissutisimut Pitsaaliuinernullu Aqutsisoqarfik

Kalaallit peqqissartut illuat

Brønshøjimi Kalaallit peqqissartut illuat napparsimasunut Danmarkimi suliaritinnissaminnut innersuunneqarsimasunut angerlassimaffiugallarfiuvoq. Peqqinnisaqarfiup danskit nappar-simmaviinnik atuinera, tabeli 8-mi takussutissigaavoq.

Kalaallit peqqissartut illuat pillugu paasisaqarnerorusukkuit nittartagaq una: www.peqqik.gl takujuk.

Titartagaq 4. Akornusersimasunik/napparsimasunik angallasserit amerlassusaat.

Malugiuk: Namminersorlutik Oqartussat aningaasanut inatsisaannit kisitsisit tigusaapput.
Najoqutaq: Namminersorlutik Oqartussat aamma Naatsorsueqqissaartarfik

Nunatsinni nakorsaaneqarfik

Nunatsinni nakorsaaneqarfik

Nunatsinni nakorsaaneqarfik makkuninnga suliaqarpoq:

- Kalaallit Nunaanni inuit peqqissusaannut inissisimaneq nakkutigisaraa
- Innuttaasut peqqissuunerannut ineriartornerup sunniutai malinnaavigai
- Peqqinnissaqarfimmik nakkutilliineq ingerlataraa
- Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussat peqqissutsimut tunngasunik siunnersornissaat suliaraa
- Katsorsaанermut tunngasunik kisitsisitigut paasisutissiornermut atortussanik katersinissaq suliaqartarnissarlu ingerlataraa
- Avatangiisit pillugit peqqissutsimut tunngatillugu naliliisarneq suliaraa
- Pisariaqartillugu politiit eqqartuussiviillu ikiugassarai
- Peqqinnissaqarfiup Narparsimasut pillugit maalaaruteqartarfia sinnerlugu mapparsinasunit maalaarutaasut aallarnisaatitut misissuinerit isumagisarai.

Nunatsinni nakorsaaneqarfik nittartagaq: www.naalakkersuisut.gl iserfigalugu paasisaqarfigiuk.

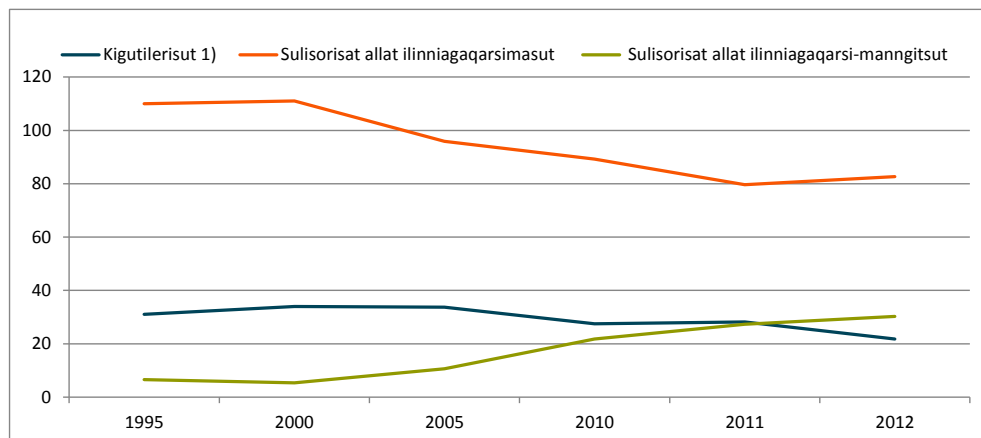
Kigutigissaaneq

Kigutigissaaneq

Illoqarfiit tamarmik kigutigissaaffeqarput, tamaakkaluartorli Qaanaammi aamma Illoqqortoormiuni ukiup ilaannaa kigutigissaasumit suliaritittoqarsinnaasarpoq. Nunaqarfiit amerlanersaanni kigutigissaaviit angallattakkat atorlugit suliaritittoqartarpoq, kigutigissaaviit angallattakkat atuarfinnut peqqissaaveqarfinnulluunniit inissineqartarput, nunaqarfiit ilaanni peqqissaaveqarfinni kigutigissaaveqarpoq. Kigutigissaanermut tunngasut peqqinnissaqarnermik aqqissuusseqqinnermut ilaanngillat.

Kigutigissaanermi ukioq naallugu atorfiit tabel 10-mi takuneqarsinnaapput.

Titartagaq 5. Kigutigissaanermi ukioq naallugu atorfiit

Nassuiaatit: 1) Kigutilerisut: Nunap immikkoort. kigutilerisut, ikiortaallu, hospitalsodontolog.

Najoqqaq: Peqqissutsimut Naalackersuisoqarfik

Pinaveersaartitsinermit suliat

Nunatsinni Nerisaqarnermut Timigissarnermullu Siunnersuisoqatigiit suleqatigialugit nerisat aalanerlu sammeneqarput

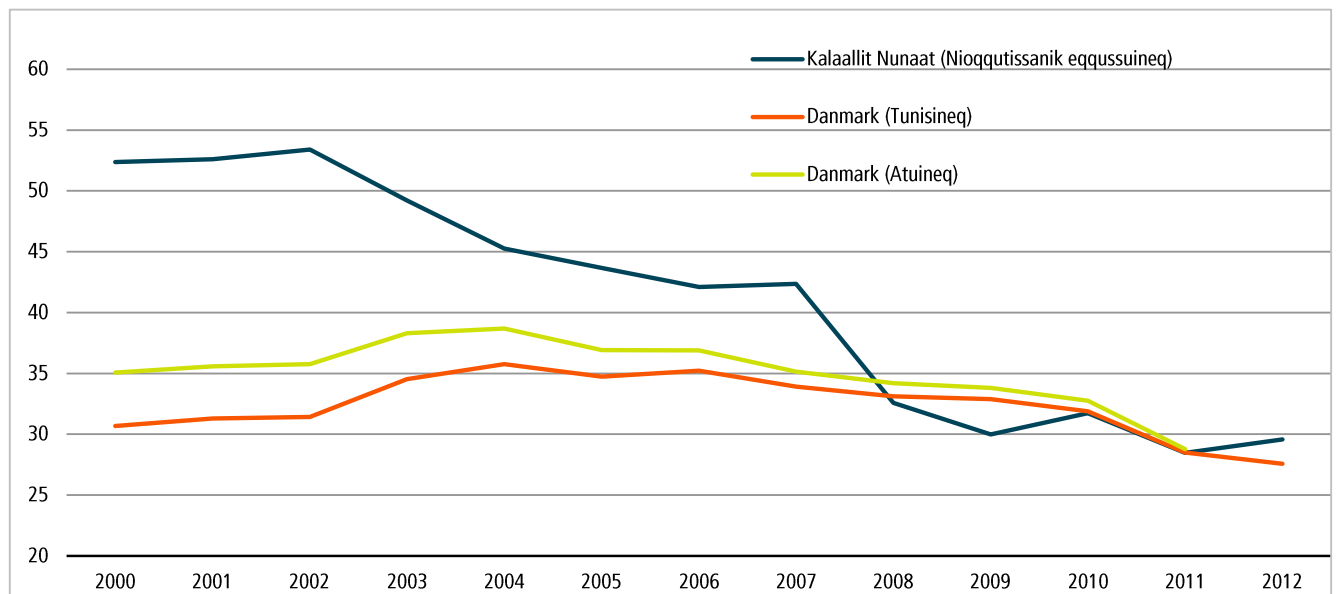
Suliatigiiffik PAARISA pinaveersaartitsinermit peqqinnerunissamillu suliniuteqarpoq assersuutigalugu makkuninnga suliaqarluni; inuussutissat peqqinnartut timigissarnerlu. Nunatsinni Nerisaqarnermut Timigissarnermullu Siunnersuisoqatigiit qanimut suleqatigialugit tamanna suliaq ingerlanneqarpoq, Peqqissutsimut Attaveqarnermullu Naalackersuisoqarfik allatseqarfittut ingerlatsisoralugu. Sumiiffinni pinaveersaartitsinermit suleqatigiissitat suliaassaraat kommunini pinaveersaartitsinermit peqqinnerunissamullu suliniutit nukittorsassallugit. Kommunini amerlanerni pinaveersaartitsinermit siunnersortimik atorfeqartoqarpoq. Suleqatigiiffik PAARISA peqqinnermut ilinniartitsisumik siunnersortaasussamik, kommunini pinaveersaartitsinermullu siunnersortimut tapertaasussamik, peqqissuunissamut pinaveersaartitsinisanullu piffimmi suliniutaasussanut, suliaassanullu pilersaarusiassanut kimeqarnerulersitsisussamik.

Pujortartarneq pillugu pinaveersaartitsineq

Pujortartarnerup akiornissaanut pisortat suliffeqarfiisa siuttuunissaat Naalackersuisunit malunnartinniarneqarsimavoq. Inatsisartut inatsisiliaat nutaajusut Inatsisartullu peqqussutiliaat iluarsakkat malillugit tupatorneq atuarfiit, timersortarfiit, naluttarfiit taamatullu meeqqanut inuusuttunullu paaqqinniffiit iluini taakkualu silataanni pujortarneq inertseqqutaavoq. Aammattaaq inunnut 18-it inorlugit ukiulinnut tupanik tunisinissaq inerteqqutaalerluni, tunisinerlu taamaallaat nammeneq saaffiginnilluni pisiniarnikkut pisinnaalluni.

Titartagaq 6. Cigarettit atugaanerat

Malugiuk: Kalaallit Nunaat = Nioqqutissanik eqqussuineq. Tunisineq = Nunami tunisineq. Atuineq = Nunami tunisineq ilanngullugu killeqarfinni niuerneq. Najoqqutaq: Akileraartarnermut Aqutsisoqarfik, Naatsorsueqqissaartarfik aamma Danmarks Statistik

Cigarettinik atuineq ataatsimut [tabel 11](#)-mi takuneqarsinnaavoq.

Imigassaq aalakoornartortalik pillugu suliniarneq

Imigassaq aalakoornartortalik pillugu suliniarneq

Inatsisartut inatsisaat nr. 11 11. november 2000-soq imigassanik aalakoornartortalinnik nioqquteqarneq sallaalliinerlu pillugu kapitali 5 § 15-mi Imigassaq Ikiaroomartorlu pillugit isumalioqatigiissatamik pilersitsinermut atatsillugu, ima malittuani oqaasertaliisoqarpoq:

- Isumalioqatigiissitaq pitsaaliuinissamut, peqqinnermut suliniuteqarnissamut, nakkutilliinissamik katsorsaannissamullu siunnersuisartussatut aaqqussuussaavoq. Isumalioqatigiissitap imigassamik, ikiaroomartumik assigisaanilluunniit atornerluinerup ineriartornera malittarissavaa.
- Taaneqartut saniatigut isumalioqatigiissitaq Naalakkersuisunut taakkulu Naalakkersuisoqarfiisa malitsigisaannut malittuani suliassanut taaneqartunut siunnersuisuusartuussaavaq:
- Atornerluinerup suunera malillugu anguniakkanut iliuusissanullu tamakkiisumik siunnersuisuusavaq.
- Ilisimatutut misissuisinnaanissanut pisariaqartitanillu tikkuaasinnaassaavaq.
- Paasissutissanut ataqatigiissarinermullu tapersiisuussaavaq paasisanik paasisimasaqarluartullu ilisimasaannik ingerlatiteqqittassalluni.
- Ukiumoortumik imigassaq ikiaroomartullu atugaanerata ineriartornera pillugu Naalakkersuisunut tusarliusiortassavaq/nalunaarusiortassavaq, tassungalu atatillugu imigassamik ikiaroomartumillu atornerluinerup

pinaveersaartinneqarnissaanut millisinneqarnissaanulluunniit pilersitsinissamut pilersaarutiniq tunniussaartassalluni.

- Pisortaqarfinni tusarniaasarnertigut akissutaasunik pingaaruteqarsinnaasunik ingerlatiteqqittassalluni.

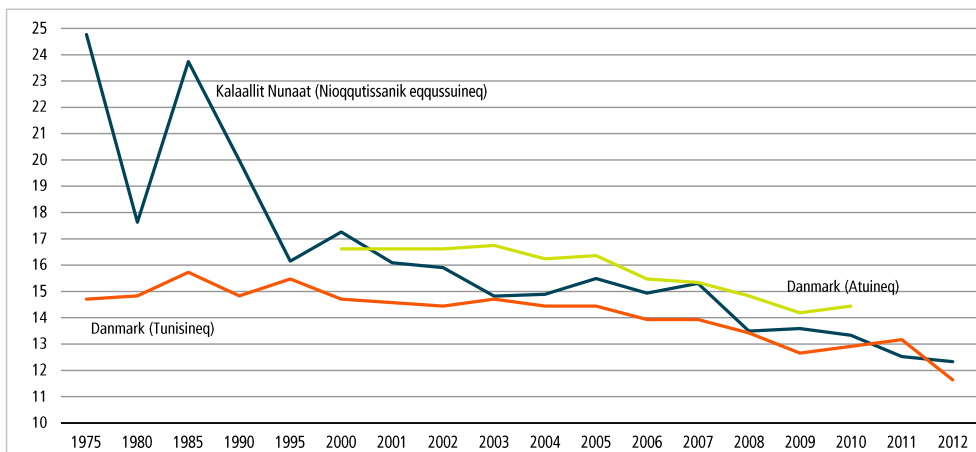
Inuiaqatigiit peqqissuunissaannut imigassaq ikiaroomartorlu hash unammillernarnerpaajupput, taamaattumik pineqartut inuiaqatigiit peqqissuunissaannut Inuuneritta II-p siunertarisaanut akuupput. Inuuneritta II-mi allaaserisaapput, qanoq iliorluni atornerluineq ilusilersuinikkut, pinaveersaartitsinikkut, siusissukkut paasiniaanikkut katsorsaalluni sulinikkut ingerlanneqassasut.

Pinaveersaartitsinerup siunertaraa:

- Meeqqat inuusuttullu atornerluinermik aallartinnerat
- Inersimasut aalakoortut ikiarootulluunniit saqqumilaarnerat annikillisassallugu
- Hashimik aalakoornartumillu atuinerup annikillisinnissaa.

Inuuneritta II-p nittartagaa www.peqqik.gl iserfigalugu paasisaqarnerugit

Titartagaq 7. Imigassamik atuineq

Malugiuk: Titartakkap takutippaa sapaatip akunnerani ataatsimi ataasitukkat amerlassusaat inummut 14-ileereersimasumut. Kalaallit Nunaat = Nioqqutissanik eqqussuineq. Tunisineq = Nunami tunisineq. Atuineq = Nunami tunisineq ilanngullugu killeqarfinni niuernerq.

Najoqqutaq: Akileraartarnermut Aqutsisoqarfik aamma Naatsorsueqqissaartarfik

Imigassaq aalakoornartortalik ataatsimut [tabel 11](#)-mi takuneqarsinnaavoq.

Imigassamik hashilu atornerluinikkut katsorsaaneq

Peqqinnissaqarfik pisortatigoortumik atornerluinikkut katsorsaaniissamut neqeroorummik ingerlatsivoq, innuttaasut katsorsarneqartussat kommuneqarfiit toqqartarpaat.

2012-mi imigassamik atornerluinikkut katsorsaaneq Katsorsaavik Nuuk A/S-mit ingerlanneqalerpoq, ukiuni amerlasuuni Qaqiffimmit Ilulissani Nuummilu ingerlanneqareerluni.

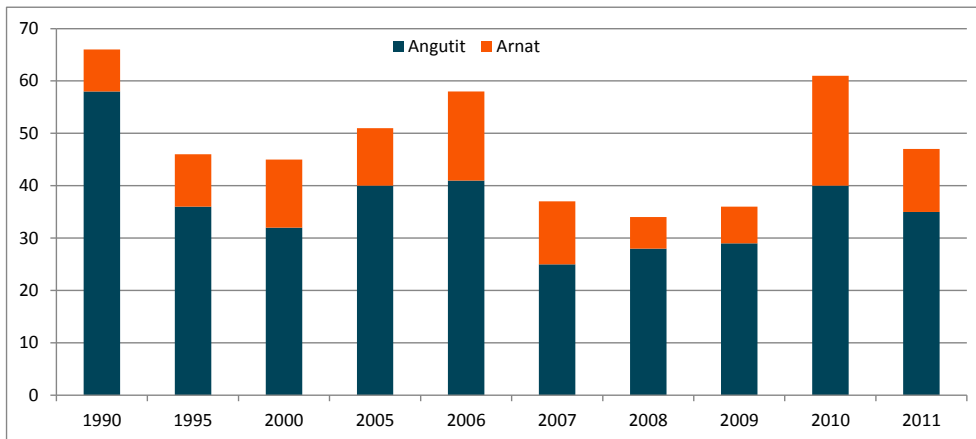
Katsorsaaviup nittartagaa www.katsorsaavik.gl iserfigalugu paasisaqarnerugit.

Imminut toquttarneq pillugu pinaveersaartitsineq

2007-mi oqarasuaatikkut inunnut nalaatsinerlunermik aqqusaagaqarsimasunut siunnersuisoqalerpoq, Attavik 146-mik taasamik. Siunnersuineq akeqanngilaq, kinaassutsimik isertuussiviusoq nunalu tamakkerlugu siunnersuiffiusoq.

Imminut toquttarneq pillugu PAARISA kommuneqarfinnik pinaveersaartitsinermik qanimut suleqateqarpoq aammalu inunnik suliamut attuumassutilinnik pinaveersaartitsinissanik pikkorissaasarluni. Inuuniutigalugu peqqoriffillit suleqatigalugit Paarisa TV-kut radiokullu imminoortarneq pinaveersaartitsinerlu pillugit aallakaatitassioqarpoq. Statens Institut for folkesundhed 2011-mi "Kalaallit Nunaanni inuusuttut atugarissaarnerat" pillugu misissuineramik naammassisaqarpoq. Misissuinermi paasisat "Inuusuttuunerup ullui oqimaatsut" qulequtsikkami saqqummiussaapput, www.si-folkesund.dk ammarlugu atuarneqarsinnaasut.

Titartagaq 8. Kalaallit Nunaanni Imminoortarneq

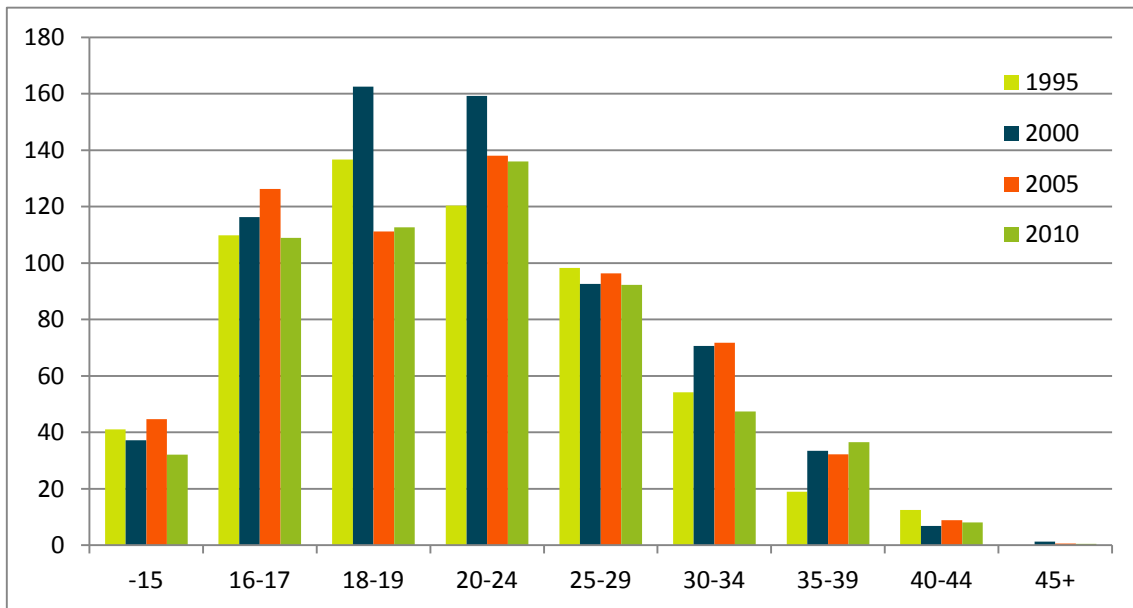

Najoqutaq: Nunatsinni Nakorsaaneqarfik

Naartuersittarneq

Tabel 13-mi aamma tabel 14-mi inatsisitigut akuerisamik naartuersinnerit amerlassusaat arnallu 1.000-iugaangata kisitsisip agguaanikkut 1977-miilli inernera takuneqarsinnaapput.

Titartagaq 9. Inatsisinik tunngaveqartumik naartuersinnerit arnat 1.000-iugaangata

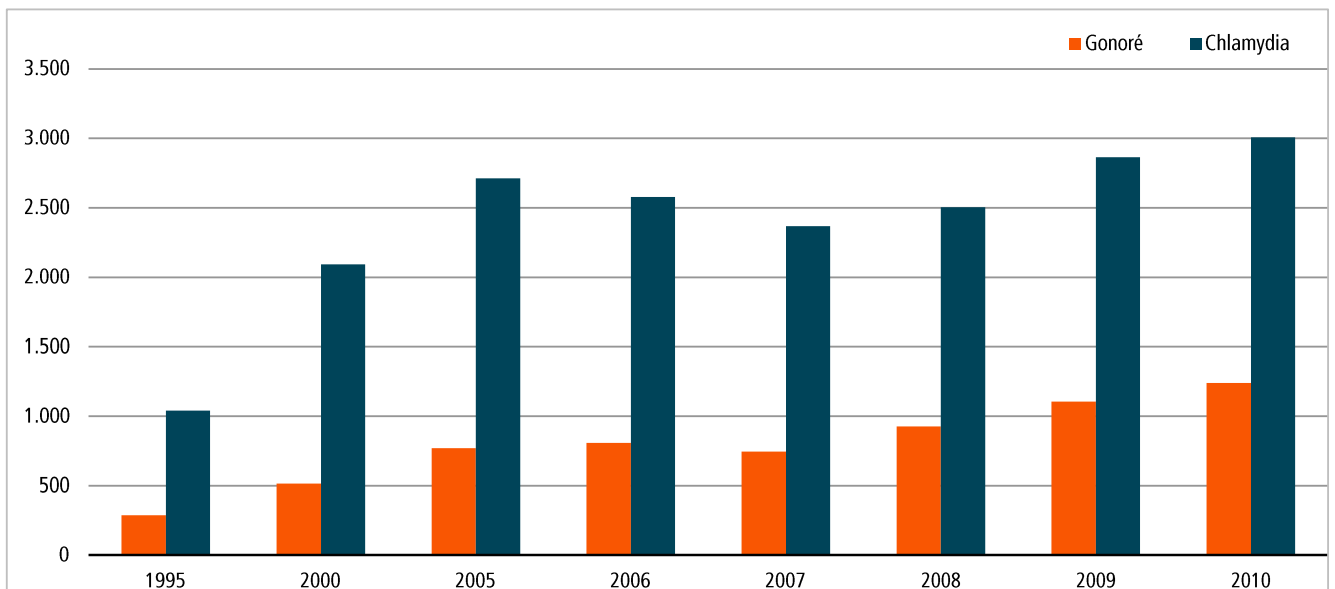
Malugiuk: 12-13 ukiulinnik naartuersittoqarsimagannat, taakku 14-15 ukiullit kisitsisaannut ilanngunneqarsimasarput. Kisitsisinik nutaanik 2011-mut 2012-mullu tunngasunik Nakorsaaneqarfimmit saqqummersuqanngilaq.

Najoqquataq: Nunatsinni Nakorsaaneqarfik aamma Naatsorsueqqissaartarfik

Nappaatit tunillaannartut

Nappaatit tunillaannartut

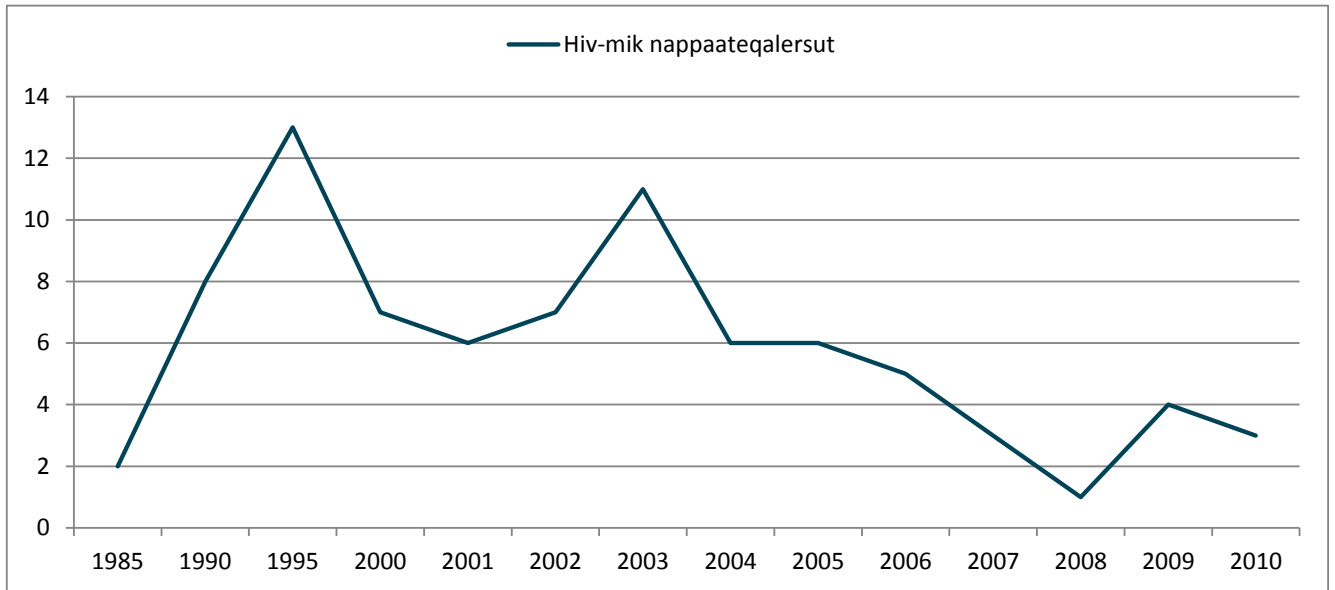
Titartagaq 10. Gonorémik aamma chlamydiamik tunillatsissimasunik nalunaarsukkat

Malugiuk: Kisitsisinik nutaanik 2011-mut 2012-mullu tunngasunik Nakorsaaneqarfimmit saqqummersuqanngilaq.

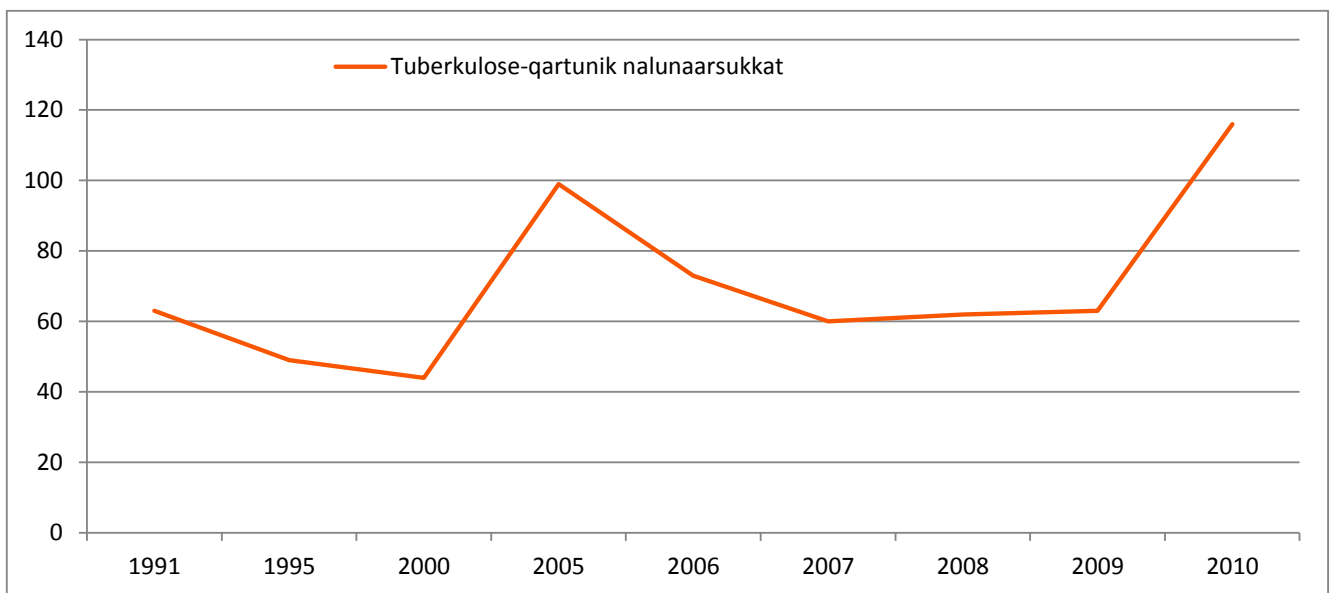
Najoqquataq: Kalaallit Nunaanni Nakorsaaneqarfik

Titartagaq 11. HIV-mik tunillatsissimasut nalunaarsukkat

Malugiuk: Kisitsisinik nutaanik 2011-mut 2012-mullu tunngasunik Nunatsinni Nakorsaaneqarfimmit saqqummersuqanngilaq.
Najoqutaq: Nunatsinni Nakorsaaneqarfik

Titartagaq 12. Tuberkuloseqartunik nalunaarsukkat

Malugiuk: Kisitsisinik nutaanik 2011-mut 2012-mullu tunngasunik Nunatsinni Nakorsaaneqarfimmit saqqummersuqanngilaq.
Najoqutaq: Nunatsinni Nakorsaaneqarfik

2012-mi 1. martsimi annertuumik innarluutillit, kommuninut immikkoortillugit

Tabel 1. 2012-mi 1. martsimi annertuumik innarluutillit, kommuninut immikkoortillugit

Katillugit	1413
Kommune Kujalleq	183
Qaasuitsup Kommunia	467
Qeqqata Kommunia	251
Kommuneqarfik Sermersooq	512

Najoqqutaq: Inuit immikkut ittumik pisariaqartitsisut nalunaarsorneri. Inuit annertuumik innarluutillit nalunaarusiorneri. IKINN. 22.3.2013. Epinion.

Isumaginninnermi pisartagaritit aningaasartaat

Tabel 2. Isumaginninnermi pisartagaritit aningaasartaat

	Jan 2009	Jan 2010	Jan 2011	Jan 2012	Jan 2013
Utoqqalinersiat tamakkiisut qaammammut 1)					
Kisermaat aappariillu, aappaannaa pisartagaqarsimappat	9.717	9.992	10.291	10.291	10.817
Appariit, tamarmik pisartagaqarpata	13.250	13.625	14.034	14.034	14.750
Meeqqanut tapiissutit	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
Siusinaarluni tamakkiisumik utoqqalinersiat qaammammut					
Kisermaat aappariillu, aappaannaa pisartagaqarpata	7.401	7.401	8.335	8.335	8.833
Appariit, tamarmik pisartagaqarpata	11.101	11.101	12.500	12.500	13.250
Meeqqanut	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
Meeqqanut tapit					
Meeqqanut tapit akilersuutit / Meeqqanut akilersuutit pisortanit tapiissutit tunniunneqartartut: Nalinginnaasumik akilersuutit ukiup affaanut.	6.000	6.000	6.000	6.000	6.000
Meeqqanut tapisiat nalinginn. Kvartal 2)	1.909	1.909	1.909	1.909	1.909
Isumaginninnikkut ikiorsissutit allat					
Inuttut siunnersortimut akissaatit, qaammammut 3)	495	618	618	618	618
Ilaqtariit nalinginnaasumik paaqqinnittut. Paaqqinninersiutit meeqqamut ataatsimut, qaammammut 4)	4.123	4.123	4.123	4.123	4.123
Erninnermi ullormusiat (= 8 tiimi)	614	614	662	662	662

Nassuiaat: 1) Utoqqalinersiutit akissarsianik tunaartaqarput. 2) Angajoqqaat aningaasarsiaannut killissaritit: 280.000. 3) Meeqqanik inuusuttunillu ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni aammalu Meeqqanik inuusuttunillu ikiorsiisarneq pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaanni. 4) Meeqqanik inuusuttunillu ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni aammalu Meeqqanik inuusuttunillu ikiorsiisarneq pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaanni.

Najoqqutaq: Ilaqtariinnermut, Kultureqarnermut, Ilageeqarnermut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoqarfik

2012-mi isumaginninnermi ikiorsiissutinik typit kommunillu tunngavigalugit pisartagalit

Tabel 3. 2012-mi isumaginninnermi ikiorsiissutinik typit kommunillu tunngavigalugit pisartagalit

	Kommune Kujalleq	Kommuneqarfik Sermersooq	Qeqqata Kommunia	Qaasuitsup Kommunia	Katillugit
31. december 2012-miit innuttaasut 15-it sinnerlugit utoqqaassusillit	5.677	17.191	7.550	13.583	44.001
Isumaginninnermi ikiorsiissutit, ataatsimut naatsorsorlugu	2.758	5.519	2.796	6.540	17.613
Pisortanit ikiorsiissutit katillugit	1.333	3.036	1.139	3.281	8.789
- Pisortanit ikiorsiissutit akileraaruteqaataasussat	1.268	2.844	1.111	3.132	8.355
- Pisortanit ikiorsiissutit akileraaruteqaataasussaangitsut	172	583	85	445	1.285
Suliffeqanngikkallarnermi ikiorsiissutit katillugit	424	837	608	1.515	3.384
- Suliffeqannginnermik tunngasut	291	489	406	886	2.072
- Angerlartitaanermik tunngasut	-	-	-	520	520
- Napparsimanermik tunngasut	172	429	269	502	1.372
Erninnermi ullormusiat, katillugit	131	342	210	358	1.041
Siusinaarluni soraarnerussutisiat katillugit	500	983	449	1.088	3.020
- Aningaasarsiat tunngaviusut	473	931	417	1.041	2.862
- Kaasarfimmiut	38	65	37	57	197
- Meeqqanut tapisiat	113	242	136	312	803
- Innummut tapisiat	143	372	177	590	1.282
Utoqqalinermi soraarnerussutisiat katillugit	737	1.027	724	1.465	3.953
- Aningaasarsiat tunngaviusut	662	955	651	1.307	3.575
- Kaasarfimmiut	90	87	88	194	459
- Meeqqanut tapisiat	9	7	5	5	26
- Aningaasat nammineq atorsinnaanermut tapisiat	68	277	-	88	433
- Innummut tapisiat	57	88	215	489	849

Nalunaarsugaq: Kalaallit Nunaanni kommunit avataani innuttaasut 15-it sinnerlugit utoqqaassusillit 31. december 2012-mi 233-iupput. Innuttaasut 15-it sinnerlugit utoqqaassusillit nuna tamakkerlugit 44.234-iupput.

Najoqqutarisaq: Naatsorsueqqissaartarfik

2012-mi isumaginninnermi ikiorsiissutinik typit kommunillu tunngavialugit akiliutigineqartut

Tabel 4. 2012-mi isumaginninnermi ikiorsiissutinik typit kommunillu tunngavialugit akiliutigineqartut

	Kommune Kujalleq	Kommuneqarfik Sermersooq Qeqqata	Kommunia	Qaasuitsup Kommunia	Tamakkerlugit
1. januar 2013-imiit innuttaasut 15-t sinnerlugit utoqqaassusillit	5.677	17.191	7.550	13.583	44.001
	1000 kr.				
Isumaginninnermi ikiorsiissutit, ataatsimut naatsorsorlugit	134.157	265.295	133.947	292.724	826.123
Pisortanit ikiorsiissutit katillugit	19.610	65.007	17.909	41.425	143.951
- Pisortanit ikiorsiissutit akileraaruteqaataasussat	19.106	62.335	17.524	39.300	138.265
- Pisortanit ikiorsiissutit akileraaruteqaataasussaangitsut	504	2.671	385	2.124	5.684
Suliffeqanngikkallarnermi ikiorsiissutit katillugit	6.170	9.788	6.176	19.865	41.999
- Suliffeqannginnermik tunngasut	4.813	6.110	4.070	11.515	26.508
- Angerlartitaanermik tunngasut	-	-	-	4.825	4.825
- Napparsimanermik tunngasut	1.357	3.678	2.107	3.525	10.667
Erninnermi ullormusiat, katillugit	3.760	11.016	6.372	10.592	31.740
Siusinaarluni soraarnerussutisiat katillugit	40.368	82.658	37.310	90.582	250.918
- Aningaasarsiat tunngaviusut	37.517	76.054	33.649	81.006	228.226
- Kaasarfimmiut	616	1.106	662	977	3.361
- Meeqqanut tapisiat	1.219	2.693	1.443	3.801	9.156
- Inummut tapisiat	1.016	2.805	1.556	4.798	10.175
Utoqqalineri soraarnerussutisiat katillugit	64.250	96.827	66.180	130.261	357.518
- Aningaasarsiat tunngaviusut	61.788	92.388	62.955	123.455	340.586
- Kaasarfimmiut	1.753	1.701	1.776	3.764	8.994
- Meeqqanut tapisiat	95	83	63	64	305
- Aningaasat nammineq atorsinnaanermut tapisiat	401	2.319	-	192	2.912
- Inummut tapisiat	212	336	1.385	2.786	4.719

Nalunaarsugaq: Kalaallit Nunaanni kommunit avataani innuttaasut 15-it sinnerlugit utoqqaassusillit 31. december 2012-mi 233-iupput. Innuttaasut 15-it sinnerlugit utoqqaassusillit nuna tamakkerlugit 44.234-iupput.

Najoqqutarisaaq: Naatsorsueqqissaartarfik

2012-mi peqqinnissaqarfimmi peqqissaasut meeraaqqerisullu sulisorisassat

Tabel 5. 2012-mi peqqinnissaqarfimmi peqqissaasut meeraaqqerisullu sulisorisassat

	Sulisut katillugit	Nakorsat	Paaqqinnittut 2)	Sulisorisat allat ilinniagaqarsimasut 3)	Sulisorisat allat ilinniagaqarsi- mannngitsut 4)
Katillugit	1.074,2	96,9	451,2	387,4	138,8
Aqutsisut 1) Dronning Ingrids Hospital	15,9 439,5	1,0 45,5	1,0 205,5	12,2 156,1	1,8 32,5
Nanortalik	25,9	0,7	12,4	7,3	5,5
Qaqortoq	48,1	3,6	17,1	19,0	8,4
Narsaq	32,7	1,8	14,7	12,5	3,7
Paamiut	28,6	1,2	6,8	12,1	8,4
Nuuk	53,8	12,8	36,9	4,0	0,1
Maniitsoq	47,3	1,2	19,5	14,8	11,8
Sisimiut	74,1	6,2	32,5	23,9	11,6
Aasiaat-Kangaatsiaq	71,1	5,5	23,6	29,8	12,2
Qasigiannnguit	19,1	1,2	6,7	6,8	4,3
Ilulissat	69,4	5,0	26,4	25,7	12,3
Qeqertarsuaq	12,9	1,4	3,7	6,8	1,0
Uummannaq	34,6	2,1	10,8	12,4	9,4
Upernavik	30,8	2,7	9,3	13,4	5,5
Qaanaaq	12,5	0,9	4,0	5,4	2,2
Ammassalik	50,1	3,4	18,0	22,6	6,2
Illoqqortoormiut	7,7	0,7	2,3	2,7	1,9
Ukiup siuliani					
2011	1.240,2	110,1	477,1	480,2	172,9
2010	1.228,2	100,9	586,7	311,7	228,9
2009	1.188,5	97,8	463,3	339,1	288,4
2008	1.403,2	180,9	575,3	356,1	290,9
2007	1.179,6	100,0	432,0	407,6	240,0
2006	1.257,0	96,3	526,8	343,1	290,7
2005	1.237,4	90,8	532,8	334,9	279,0
2004	1.219,5	91,0	532,5	415,6	180,4
2003	1.192,9	91,0	515,0	410,0	176,9
2002	1.184,4	90,0	504,2	366,5	223,7
2001	1.200,8	89,0	518,6	354,9	238,4
2000	1.209,0	90,0	504,8	372,3	242,5
1999	1.177,0	83,0	504,3	329,3	260,5
1998	1.170,6	84,0	495,3	317,5	273,8
1997	1.150,6	82,8	498,5	295,5	273,8
1996	1.144,9	80,9	478,0	300,6	285,4
1995	1.192,9	82,7	539,0	245,5	325,6
1994	1.213,4	81,8	515,2	274,0	342,5
1993	1.189,5	77,3	503,8	261,5	347,0
1992	1.223,9	78,4	516,3	259,6	369,6

Nassuiaatit: 1) Allaffissornikkut kisitsisit: Peqqissutsimut Naalakkersuisunut Siunnersuisoqarfik. Aammalu Peqqissutsimut Pinaveersaartitsinermullu Aqutsisoqarfik ukioq 2009 pillugu ukiumut sulinerupput. 2) Peqqissaasut: Chefsygeplejerske, forstander, viceforstander, afdelingsygeplejerske, hjemmesygeplejerske, sundhedsplejerske, assistent ataaseq, erisussionermeri ikiorti, erisussiortoq. peqqissaasut, peqqissaanermeri ikiorti, ukiumoortumik pikkorisartut. 3) Sulisorineqartut ilinniarsimasut allat: Laborantit, tagiartuisartut il. il., Kiisalu teknikkip, sullissinerup ikiorteartitsinerullu iluani aamma allaffissornikkut sulisut. 4) Ilinniarsimannngitsutut sulisut: tiimimusiallit, nakorsaatinut pisortaataasut.

Najoqqutaq: Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfik

Unititsarnerit ullullu unginngaffiit

Tabel 6. Unititsarnerit ullullu unginngaffiit

	Unititsarnerit			Ullut uninngaviit			Ullut uninngaffiusut agguaqatigiisillugit		
	2010	2011	2012	2010	2011	2012	2010	2011	2012
Katillugit	15.414	15.039	14.226	89.325	94.073	85.275	5,8	6,3	6,0
Nanortalik	466	433	344	1.548	1.666	1.164	3,3	3,8	3,4
Qaqortoq	734	575	518	2.436	2.632	2.412	3,3	4,6	4,7
Narsaq	375	396	424	1.400	1.294	1.572	3,7	3,3	3,7
Paamiut	396	264	164	1.569	1.232	1.010	4,0	4,7	6,2
Nuuk	6.484	6.581	6.303	51.998	56.677	53.603	8,0	8,6	8,5
Maniitsoq	743	656	522	3.053	3.778	2.301	4,1	5,8	4,4
Sisimiut	1.009	979	971	3.361	5.087	3.595	3,3	5,2	3,7
Aasiaat	856	895	866	4.155	3.443	3.040	4,9	3,8	3,5
Qasigiannugit	254	189	226	758	757	1.314	3,0	4,0	5,8
Ilulissat	1.029	859	1.117	3.771	3.082	3.331	3,7	3,6	3,0
Qeqertarsuaq	131	99	62	553	357	161	4,2	3,6	2,6
Uummannaq	795	612	784	4.479	2.716	3.730	5,6	4,4	4,8
Upernavik	588	915	574	3.285	5.064	3.036	5,6	5,5	5,3
Qaanaaq	189	182	-	836	391	-	4,4	2,1	-
Ammassalik	1.235	1.404	1.328	5.840	5.879	4.897	4,7	4,2	3,7
Illoqqortoormiut	130	-	23	283	18	109	2,2	-	4,7

2012-mi Qaanaami Illoqqortoormiunilu 2011-mi napparsimmavinnut unituusartut amerlassusaannut kisitsisinik nalunaarutissaqanngilaq.
Najoqqutaq: Peqqinnissamat Pitsaaliuinemullu Aqutsisoqarfik

2011-mi unititsisarnerit ullut uninngaviit kommuuninut arnanut angutinullu immikkoortitaarlugit

Tabel 7. 2011-mi unititsisarnerit ullut uninngaviit kommuuninut arnanut angutinullu immikkoortitaarlugit

	Unititsisarnerit			Ullut uninngaviit			Ullut uninngaffiusut agguaqatigiisillugit		
	Katillugit	Arnat	Angutit	Katillugit	Arnat	Angutit	Katillugit	Arnat	Angutit
<i>Dronning Ingrid's Hospital</i>									
Katillugit	6.581	3.983	2.598	49.230	28.332	20.898	7,5	7,1	8,0
Nakorsaanermt tunngasut	2.160	1.045	1.115	19.850	10.588	9.262	9,2	10,1	8,3
Pilattaaneq	4.260	2.881	1.379	25.124	15.755	9.369	5,9	5,5	6,8
Tarnikkut passussineq	161	57	104	4.256	1.989	2.267	26,4	34,9	21,8
<i>Illoqarfinni</i>									
Nanortalik 1)	433	282	151	1.666	742	924	3,8	2,6	6,1
Qaqortoq	575	372	203	2.632	1.285	1.347	4,6	3,5	6,6
Narsaq	396	273	123	1.294	907	387	3,3	3,3	3,1
Paamiut	264	175	89	1.232	535	697	4,7	3,1	7,8
Maniitsoq	656	412	244	3.779	2.203	1.576	5,8	5,3	6,5
Sisimiut	979	651	328	5.156	3.058	2.098	5,3	4,7	6,4
Aasiaat	895	609	286	3.449	2.320	1.129	3,9	3,8	3,9
Qasigiannuguit	189	120	69	757	393	364	4,0	3,3	5,3
Ilulissat	859	555	304	3.082	1.984	1.098	3,6	3,6	3,6
Qeqertarsuaq	99	60	39	358	147	211	3,6	2,5	5,4
Uummannaq	612	373	239	2.748	1.750	998	4,5	4,7	4,2
Upernavik	915	648	267	5.064	3.331	1.733	5,5	5,1	6,5
Qaanaaq	182	117	65	391	174	217	2,1	1,5	3,3
Tasiilaq	1.404	948	456	5.879	3.757	2.122	4,2	4,0	4,7
Illoqqortoormiut	-	-	-	18	8	10	-	-	-
<i>Kalaallit Nunaat tamakkerlugu</i>									
Katillugit	15.039	9.578	5.461	86.735	50.926	35.809	5,8	5,3	6,6
<i>Utoqqaassutsimut agguataakkat</i>									
0-1 ukiullit	903	392	511	4.578	1.856	2.722	5,1	4,7	5,3
1-14 ukiullit	1.003	419	584	4.001	1.847	2.154	4,0	4,4	3,7
15-64 ukiullit	10.685	7.399	3.286	57.094	35.340	21.754	5,3	4,8	6,6
65+	2.448	1.368	1.080	21.062	11.883	9.179	8,6	8,7	8,5

Nassuiaatit: 1) Nanortalimmi, Qaanaami Illoqqortoormiunilu ukiuvinnut suaassusiinullu immikkoortillugit napparsimavinnut unissimasut missingsuutaapput, Kalaallit Nunaanni arnat angutillu napparsimavinnut unissimasut tunngavigalugit. 2011-mi Illoqqortoormi napparsimavinnut unituusartut amerlassusaannut kitsisisinik nalunaarutissaqanngilaq

Najoqqutaq: Peqqissutsimut Attaveqarnermullu Naalakkersuisoqarfik

Peqqinnissaqarfiup danskit napparsimmaviinik atuinera

Tabel 8. Peqqinnissaqarfiup danskit napparsimmaviinik atuinera

	1995	2000	2005	2010	2011	2012
Rigshospitali						
Siniffiit ulluni atorneqartut	9.457	10.441	6.578	7.027	7.036	6.244
Angerlartut amerlassusaat	1.168	1.071	1.008	1.058	1.031	1.083
Tarnikkut napparsimasut						
Siniffiit ull. atorneqartut	8.915	5.473	4.833	6.480	6.403	6.479
Angerlartut amerlassusaat	...	22	17	4	18	18

Malugiuk: Namminersorlutik Oqartussat aningaasanut inatsisaannit kisitsisit tigusaapput.

Najoqquataq: Namminersorlutik Oqartussat aamma Naatsorsueqqissaartarfik

Toqusut toqquaat malillugit

Tabel 9. Toqusut toqquaat malillugit

		1995	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Nr.	Katillugit	474	452	469	440	453	424	442	504
1	Nappaatit tunillaassuuttut (tubakuluusi pinnagu)	7	7	6	10	9	8	4	8
2	Tubakuluusi	8	3	3	1	1	5	2	2
3	Qamgup iluani toqqusaanilu tinunerit ulorianartut	15	10	15	12	12	10	19	20
4	Aqajaqqumi tinuneq ulorianartuq	5	4	4	4	4	3	8	4
5	Inalukkani tinunerit ulorianartut, iteq pinnagu	10	11	8	11	13	9	9	13
6	Itikkut ulorianartumik tinuneq	2	1	2	2	1	3	5	3
7	Toqqusaami tinuneq ulorianartuq	40	37	42	31	50	46	37	46
8	Saanerni ammimilu tinunerit ulorianartut	0	0	1	0	0	1	1	0
9	Iviangip qinersiagut tinuneq ulorianartuq	2	2	6	3	5	1	3	3
10	Illissap nuuagut tinuneq ulorianartuq	3	2	3	2	4	1	1	4
11	Illissap ilaani allani tinusoqarneq ulorianartunik	0	0	0	0	0	0	0	0
12	Quup aqquataani qinersikkut tinuneq ulorianartuq	0	0	1	0	2	1	1	2
13	Timimi allatigut tinunerit ulorianartut	20	32	41	37	30	28	34	40
14	Timip ipiutaasartaani aaliortuni imiliortunilu tinuneq ulorianartuq	4	2	3	3	2	3	2	7
15	Tinunerit uloriananngitsut tinunerillu nalunaarsugaanngitsut	4	8	6	6	0	6	1	3
16	Timimi qinersitigut amigaateqarnikkullu nappaatit	2	4	4	2	5	0	5	3
17	Sukkorneq	0	2	5	6	7	6	4	6
18	Aakkut atortutigullu aaliortutigut nappaatit	1	3	0	2	1	2	1	0
19	Tarnikkut/sianissutikkut nappaatit	11	13	18	6	17	19	14	21
20	Qaratsap ameraasaatigut aseruuttoorneq	3	2	3	1	2	2	0	1
21	Sianiutitigut malugissutitigullu nappaatit	3	5	9	5	5	5	12	10
22	Avallunnermi qanimanartoqarneq ilakutaqartitsinerlu	0	1	1	0	0	0	1	0
23	Aap naqitserngata qaffannera	1	6	4	5	5	4	5	6
24	Uummammi kalkinittoornertigut nappaatit	33	27	35	35	30	36	17	25
25	Uummammi nappaatit allat	33	34	26	24	23	24	15	24
26	Qaratsami taqaqqatigut nappaatit	35	30	35	31	43	40	33	34
27	Uummatip taqarsuaatigut tillertukkut, taqqatigut tillertutigut, taqaaraaqqatigullu nappaatit	7	3	4	4	2	6	2	7
28	Taqqatigut nappaatit allat	0	1	1	2	1	3	1	0
29	Anersaartuutitigut tassanngaannaq aseruuttoomerit nuallunnerlu	2	1	2	0	0	0	0	1
30	Puatsigut aseruuttoorneq	9	14	10	5	15	11	14	8
31	Torlukkut nappaatit	32	22	19	21	20	19	24	23
32	Anersaartuutitigut nappaatit allat	7	4	3	1	2	4	1	2
33	Qamgup iluagut, iggissakkut aqajaqqukkullu nappaatit	5	5	3	2	5	3	8	2
34	Tinguklut sunngallu aqquataagut nappaatit	3	6	3	6	3	4	6	2
35	Nerisanik arrorsaattigut nappaatit allat	5	7	4	8	11	8	9	11
36	Tartutsigut aseruuttoomerit	0	0	1	1	0	0	0	2
37	Tartutsigut nappaatit aseruunnartut quullu aqquataasigut ujarattat Quup aqquataasigut kinguaassutitigut iviinginilu qinersitigut	1	0	0	0	0	0	2	0
38	nappaatit allat	3	1	4	6	7	2	3	6
39	Anaanat naartunerini erninerinilu ajuutit	0	0	0	0	0	0	0	0
40	Ammikkut, saanertigut timillu ipiutaasartaasigut katigussisutigut nappaatit	2	2	2	2	0	1	2	1
41	Inunnguuseralugit aap aqquataasigut uummatikkut allatigullu iloqissiuutit	2	2	1	0	0	0	1	0
42	Inunnguuseralugu allatigut iloqissiuutit	4	2	3	1	2	2	2	4
43	Inoorlaat nappaataat Uterneq/sianiillineq sianiutilunnereranik	11	6	1	7	2	4	2	2
44	paasissutissaqanngitsuq	11	6	6	11	2	11	10	10
45	Ilisarnaatit nappaatillu amigartumik paasissutissartallit	9	9	13	23	19	10	14	18

46	Angallannikkut ajunaarnerit	8	2	3	5	2	2	5	2
47	Allarpassuartigut ajunaarnerit	41	34	37	25	32	26	23	21
48	Imminornerit	46	45	51	58	37	34	36	61
49	Allatigut qallikkut pissutaasartut	10	12	13	10	11	6	9	5
50	Paasissutissartaqanngitsut	14	22	4	3	9	5	34	31

Malugiuk: Kisitsisinik nutaanik 2011-mut 2012-mullu tunngasunik Nakorsaaneqarfimmit saqqummersuqanngilaq.
 Najooqutaq: Nunatsinni Nakorsaaneqarfik

2012-mi najukkani kigutit nakorsaat ukioq naallugu sulisorisassat

Tabel 10. 2012-mi najukkani kigutit nakorsaat ukioq naallugu sulisorisassat

	Sulisut katillugit	Kigutilerisut 2)	Sulisorisat allat ilinniagaqarsimasut	Sulisorisat allat ilinniagaqarsimannngitsut
Katillugit	134,7	21,8	82,7	30,3
Aqutsisut 1) Dronning Ingrid's Hospital 3)	2,0 0,0	1,0	1,0	
Nanortalik	6,3	1,0	4,2	1,1
Qaqortoq	7,1	0,8	5,4	0,9
Narsaq	3,7	0,9	2,0	0,8
Paamiut	5,1	0,8	3,0	1,3
Nuuk	37,2	8,3	25,8	3,0
Maniitsoq	6,5	0,9	4,3	1,3
Sisimiut	15,6	1,0	9,9	4,7
Kangaatsiaq	2,5	0,5	1,0	1,0
Aasiaat	10,2	1,0	4,6	4,6
Qasigiannugit	3,6	0,7	2,0	0,9
Ilulissat	12,4	1,0	7,4	4,1
Qeqertarsuaq	4,4	1,0	3,0	0,4
Uummannaq	5,2	0,8	2,2	2,3
Upernavik	4,8	0,8	3,0	1,0
Qaanaaq	1,3	0,4	0,5	0,4
Ammassalik	6,8	0,9	3,4	2,5
Ukiup siliani				
2011	135,2	28,2	79,6	27,4
2010	138,5	27,5	89,2	21,8
2009	132,8	30,6	77,4	24,8
2008	130,3	30,0	61,0	39,3
2007	131,3	25,0	79,4	18,3
2006	132,8	30,2	84,7	17,9
2005	140,2	33,7	95,9	10,6
2004	145,5	35,0	105,5	5,0
2003	146,0	35,0	107,5	3,5
2002	146,5	35,0	106,5	5,0
2001	147,8	34,0	110,8	3,0
2000	151,4	34,0	111,0	5,4
1999	149,3	33,0	111,0	5,3
1998	147,8	34,0	110,8	3,0
1997	150,3	32,5	113,0	4,8
1996	147,1	31,0	110,5	5,6
1995	147,6	31,0	110,0	6,6
1994	146,8	31,5	109,0	6,3
1993	144,8	31,5	107,0	6,3
1992	138,3	32,1	99,9	6,3

Kigutit nakorsaanera KIG-mullu immikkut siunnersorti taamamikkut sinerissami kigutileriffiqarfimmiit 1. januar 2008 aallarnefigalugu nuupput Peqqinnissanut Pitsaaliuinerimullu aqutisoqarfimmut.

Nassuiaatit: 1) Qullersaqarfik: Kigutilerisut qullersaptullia. 2) Kigutilerisut: Nunap immikkoort. kigutilerisut, ikiortaallu, hospitalsodontolog. 3) 2012-mi kisitsisit pigineqanngillat.

Najoqqutaq: Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfik

Sikaritsinik imigassamillu atuineq

Tabel 11. Sikaritsinik imigassamillu atuineq

	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
1.000 liter									
Katillugit	9.726	8.269	8.125	8.347	7.970	7.889	7.890	7.488	7.475
Immiaaraq	8.887	7.219	7.146	7.280	7.196	6.999	7.077	6.711	6.675
Viinni	652	860	804	901	672	774	700	673	702
Imigassaq	187	191	175	166	102	115	113	104	98
Imigassaq akuitsoq 1.000 liiteri									
Katillugit	550	515	498	512	453	459	454	430	428
Immiaaraq	398	336	332	338	331	321	325	307	303
Viinni	79	106	100	111	83	95	87	84	88
Imigassaq	73	73	66	63	38	43	43	39	37
1.000 stk.									
Katillugit	111.650	97.132	93.897	94.799	73.084	67.743	72.271	65.374	68.582
Sikaritsit	111.280	96.731	93.577	94.436	72.835	67.534	72.093	65.172	68.346
Sikaavaqqat	202	283	204	219	135	169	131	163	201
Sikaat	169	118	117	144	113	41	47	39	34
Sapaatip akunnerani ataatsimi atuineq inummut ataatsimut 14-iniit sinnerlugit ukiulimmut									
Amerlassusaa									
Ataasinnguit	17	15	15	15	13	14	13	13	12
Sikaritsit	52	44	42	42	33	30	32	28	30

Malugiuk: Sikaritsinik imigassamillu atuineq sikaritsinik imigassamillu eqqusuinerup annertoqatigiinnarpaa. Piffissap qiteqqunnerani innuttaasut amerlassusaat aallaavigineqarpoq. Ataasinnguaq naatsorsorneqarpoq imigassaq 1,5 cl-erimik.

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik

Imminoortarneq

Tabel 12. Imminoortarneq

	Kalaallit Nunaat			Danmark		
	Katillugit	Angutit	Arnat	Katillugit	Angutit	Arnat
1990	66	58	8	1241	815	426
1991	45	37	8	1156	762	394
1992	53	48	5	1138	742	396
1993	47	33	14	1159	749	410
1994	53	48	5	996	679	317
1995	46	36	10	922	625	297
1996	50	38	12	874	613	261
1997	58	42	16	817	560	257
1998	56	48	8	760	544	216
1999	53	44	9	762	563	199
2000	44	32	12	729	533	196
2001	55	39	16	727	508	219
2002	49	37	12	723	538	185
2003	43	33	10	653	500	153
2004	50	40	10	691	499	192
2005	49	38	11	654	480	174
2006	58	40	18	650	472	178
2007	37	25	12	580	401	179
2008	36	30	6	597	415	182
2009	37	30	7	622	477	145
2010	61	40	21	562	406	156
2011	47	35	12	589	437	152

Najoqqutaq: Nunatsinni Nakorsaaneqarfik aamma Danmarks Statistik

Inatsisunik tunngaveqartumik naatuersinnerit

Tabel 13. Inatsisunik tunngaveqartumik naatuersinnerit

	Katillugit	Arnap ukiui								
		14-15	16-17	18-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49
1977	388	...	...	...	...	...	...	...	...	...
1978	367	...	...	...	...	...	...	...	...	...
1979	450	...	...	...	...	...	...	...	...	...
1980	470	...	...	...	...	...	...	...	...	...
1981	539	24	55	95	175	79	59	39	12	1
1982	561	24	73	81	152	101	68	45	13	4
1983	576	15	89	102	171	99	54	25	21	-
1984	642	12	91	98	212	125	61	33	10	-
1985	654	20	60	98	207	150	67	31	21	-
1986	748	25	63	118	253	130	88	50	18	3
1987	823	24	63	101	305	173	86	49	17	5
1988	841	25	62	92	300	197	101	46	17	1
1989	894	29	68	101	301	228	104	47	13	3
1990	913	18	63	72	301	245	148	49	16	1
1991	962	30	59	92	294	257	143	67	17	3
1992	921	36	77	71	259	274	128	54	22	-
1993	979	46	77	97	252	258	168	63	16	2
1994	1.002	50	97	94	257	289	147	52	16	0
1995	880	33	72	90	192	271	159	42	21	0
1996	862	40	85	95	176	197	178	66	21	4
1997	843	45	74	77	208	208	162	60	8	1
1998	915	29	85	102	249	210	149	75	15	1
1999	840	23	73	110	192	165	167	86	24	0
2000	944	33	82	128	261	146	186	92	14	2
2001	814	38	101	91	225	139	126	80	13	1
2002	822	31	74	118	246	125	114	80	33	1
2003	869	41	77	114	262	143	113	88	29	2
2004	904	38	93	115	281	157	126	69	23	2
2005	899	45	111	97	266	160	115	81	23	1
2006	904	48	97	119	283	173	83	75	23	3
2007	887	50	91	117	271	187	97	50	22	2
2008	899	44	94	147	283	172	96	44	19	0
2009	799	25	71	135	268	163	77	41	17	2
2010	858	29	93	109	299	177	77	54	19	1

Malugiuk: 12-13 ukiulinnik naatuersittoqarsimagannat, taakku 14-15 ukiullit kisitsisaannut ilanngunneqarsimasarput.

Najoqqutaq: Nunatsinni Nakorsaaneqarfik aamma Naatsorsueqqissaartarfik

Arnat naartuersittartut 1.000-nut agguaqatigiillugit

Tabel 14. Arnat naartuersittartut 1.000-nut agguaqatigiillugit

	Arnaq ukiui									Naartuersinnerit agguaqatigiis- sillugit ineneri katillugit	Naartuersinnerit agguaqatigiisil- lugit ineneri
	14-15	16-17	18-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49		
1977	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
1978	...	...	...	...	...	...	...	...	...	886	29,0
1979	...	...	...	...	...	...	...	...	...	1.073	34,6
1980	...	...	...	...	...	...	...	...	...	1.059	35,5
1981	18,2	41,9	81,7	67,5	37,5	35,4	40,2	10,4	1,0	1.244	39,3
1982	18,7	56,7	66,0	55,7	45,5	39,9	45,8	10,7	3,7	1.290	39,7
1983	12,7	69,7	79,3	60,0	42,7	30,0	26,4	16,4	-	1.200	39,8
1984	11,6	73,8	77,2	70,6	51,5	31,3	36,9	7,4	-	1.313	43,5
1985	23,0	53,0	78,6	66,6	59,2	33,2	34,3	14,8	-	1.350	44,0
1986	32,3	64,2	97,8	80,5	49,2	42,7	51,2	12,4	2,8	1.582	50,1
1987	33,5	75,4	90,8	95,7	62,6	39,9	46,4	11,6	4,4	1.703	55,2
1988	37,7	83,3	94,7	94,6	67,7	45,2	41,5	11,8	0,8	1.739	56,0
1989	44,0	99,1	122,4	99,5	74,6	44,6	41,4	9,3	2,3	1.890	59,3
1990	25,8	99,4	99,1	107,0	78,4	59,8	42,2	11,4	0,7	1.947	60,5
1991	41,9	94,2	139,2	115,5	82,8	55,4	55,3	11,8	2,2	2.166	64,0
1992	51,1	116,4	116,0	116,0	89,1	48,3	43,0	15,2	-	2.125	62,0
1993	63,8	115,2	157,3	129,6	84,4	61,7	30,9	10,7	1,5	2.266	67,1
1994	65,4	147,5	143,8	149,9	97,7	51,7	24,5	9,9	0,0	2.382	68,7
1995	41,0	109,8	136,7	120,3	98,2	54,2	18,9	12,5	0,0	2.095	60,3
1996	47,5	127,3	145,4	112,9	78,9	60,2	28,0	12,1	3,1	2.116	59,1
1997	53,1	105,9	113,8	134,6	93,4	54,3	24,4	4,4	0,8	2.105	57,8
1998	35,5	118,0	141,0	162,3	106,3	50,3	29,5	8,0	0,7	2.374	62,8
1999	27,5	102,2	145,4	121,4	95,7	59,1	32,2	12,3	0,0	2.154	57,6
2000	37,2	116,2	162,5	159,2	92,6	70,6	33,5	6,8	1,3	2.451	64,6
2001	41,8	140,7	113,3	133,1	90,3	52,2	28,8	6,0	0,6	2.147	55,5
2002	32,6	98,9	149,8	139,5	81,6	52,9	28,4	14,5	0,6	2.150	55,7
2003	40,4	101,2	142,5	143,2	92,6	58,8	31,4	12,2	1,1	2.265	58,5
2004	37,2	115,0	135,2	149,7	98,2	73,4	25,7	9,1	1,1	2.360	60,5
2005	44,6	126,3	111,2	138,1	96,3	71,7	32,2	8,8	0,5	2.302	59,8
2006	47,4	107,7	131,9	144,1	101,3	53,4	32,8	8,7	1,5	2.283	60,2
2007	49,9	99,9	122,9	138,0	106,8	63,3	24,8	8,3	0,9	2.256	59,3
2008	45,9	106,4	154,7	139,6	95,1	63,1	24,8	7,2	0,0	2.263	60,6
2009	27,0	82,0	142,3	126,1	88,0	49,6	26,0	6,7	0,8	1.989	54,1
2010	32,1	108,9	112,6	136,0	92,3	47,3	36,5	8,1	0,4	2.110	58,1

Malugiuk: 12-13 ukiulinnik naartuersittoqarsimagannat, taakku 14-15 ukiullit kisitsisaannut ilanngunneqarsimasarput.

Najoqqutaq: Nunatsinni nakorsaaneqarfik aamma Naatsorsueqqissaartarfik

Nappaatit tunillaattartut nalunaarutigineqartut

Tabel 15. Nappaatit tunillaattartut nalunaarutigineqartut

	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Nappaatit tunillaattartut							
Meningitis 1)	26	28	14	16	22	20	19
Tingullunneq	2	8	6	0	-	4	
Tuberkulose	44	99	73	60	62	63	116
Toqunartumik nerisaqarneq	10	1	1	1	5	-	-
Kinguaassiutigut nappaatit							
Syphilis	1	1	-	2	-	-	-
Gonoré	515	769	808	747	927	1.105	1.239
Chlamydia 2)	2.094	2.713	2.579	2.369	2.504	2.864	3.007

Malugiuk: Kisitsisinik nutaanik 2011-mut 2012-mullu tunngasunik Nakorsaaneqarfimmit saqqummersuqanngilaq.

Nassuiaat: 1) Menigitsisimik napparsimasut kisitsisaat 2000-mit allanngorput (aammikkut toqunartoqarlersut kisitsisaat ilanngunneqartalerata).

2) Nuuk Sisimiullu kisimik. Chlamydia aatsaat 1. juli 1996-mi nalunaarutigineqartussaataalerpoq. 2005-mi chlamydiamik nappaateqalersimasut amerleriarnerisa paasineqarnerat malittuanillu peqquteqarpoq misissueqqissaarnermi periaatsit pitsanngornerat.

Najoqqutaq: Nunatsinni Nakorsaaneqarfik

Hiv aamma aids-imik tunillatsisimasunik paasisat

Tabel 16. Hiv aamma aids-imik tunillatsisimasunik paasisat

	Angutit	Arnat	Meqqat	Hiv-mik tunillatsisimasut		Nappaammik Aids-imik paasinnineq	AIDS-mik toqquteqartut	AIDS-mik toqquteqartut katinnerat
				katillugit	Katinnerat			
1985	1	-	-	1	1	0	-	-
1986	2	-	-	2	3	0	-	-
1987	4	-	-	4	7	0	-	0
1988	5	2	-	7	14	1	1	1
1989	-	1	-	1	15	2	0	1
1990	5	2	1	8	23	1	1	2
1991	7	6	1	14	37	2	1	3
1992	-	4	-	4	41	3	1	4
1993	1	1	-	2	43	4	2	6
1994	5	2	-	7	50	3	1	7
1995	7	6	-	13	63	1	5	12
1996	2	-	-	2	65	2	2	14
1997	9	3	-	12	77	5	5	19
1998	10	7	-	17	94	6	4	23
1999	3	5	-	8	102	3	4	27
2000	4	3	-	7	109	2	5	32
2001	4	2	-	6	115	5	4	36
2002	5	2	-	7	122	0	5	41
2003	7	4	-	11	133	6	1	42
2004	4	2	-	6	139	2	7	49
2005	4	1	-	5	144	3	3	52
2006	4	1	-	5	149	2	6	58
2007	3	-	-	3	152	0	5	63
2008	1	-	-	1	153	1	6	69
2009	4	2	-	6	159	0	4	73
2010	3	1	-	4	163	0	1	74

Kisitsisunik nutaanik 2011-mut 2012-mullu tunngasunik Nakorsaaneqarfiimmit saqqummersuqanngilaq.
Najoqqutaq: Nunatsinni Nakorsaaneqarfik

Signatur forklaring:

- ... Oplysninger foreligger ikke
- .. Oplysninger for usikre til at angives eller diskretionshensyn
- . Tal kan efter sagens natur ikke forekomme
- 0 Mindre end halvdelen af den anvendte enhed
- Nul
- * Foreløbigt eller anslået tal

Eventuel henvendelse

E-mail: stat@stat.gl

2013 ukiumoortumik paasisutissat

Grønlands Statistik
Postboks 1025 · 3900 Nuuk
Tlf.: +299 34 57 70 · Fax: +299 34 57 90
www.stat.gl · e-mail: stat@stat.gl

